

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

**A MAGYAR
FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG**

HIVATALOS LAPJA

11. évfolyam 2. szám

2006. október

Kiadja a MAB Titkársága

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság
2006. január 27-i, február 24-i, március 24-i, április 28-i, május 26-i, június 30-i üléseinek
határozatait, véleményezéseket és tájékoztatásokat

TARTALOMJEGYZÉK

TÁJÉKOZTATÁSOK	4
Tájékoztató az alap- és mesterszak véleményezésekkel kapcsolatos döntésekről	4
A MAB szülő 69/2006. (III.28.) Korm. rendelet melléklete	4
NTT éves ülése (március 31. – április 1.)	4
Kiválósági oklevelek átadása	4
A MAB átalakulása	4
ELVI ÁLLÁSFOGLALÁSOK	5
Állásfoglalás a magyar tudomány, a kutatóintézetek és a felsőoktatás minőségének kapcsolatáról..	5
Stratégiai kérdések a MAB-ban - 2006 június	5
MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK	11
Állásfoglalás a mesterszakok indítási követelményeiről.....	11
A művészeti szakok párhuzamos akkreditációjával kapcsolatos MAB határozat módosítása.....	11
A MAB által nem támogatott, miniszteri engedéllyel a működésüket megkezdő szakok felülvizsgálati eljárása	12
Az ET eljárási rendjének új Ftv-ből adódó módosításai	15
Az egyetemi tanári pályázatok kiválasztási rendszere új Ftv-ből adódó módosításai	15
Alapképzési és mesterképzési szakok indításának akkreditációs követelményei	15
Intézményi beadványok kezelése; javításra, átdolgozásra történő visszaadásuk	24
Irányelvek a doktori képzésről szóló Korm. rendelethez.....	24
Alap- és mesterszakok létesítésének és indításának új eljárási rendje	26
SZEMÉLYI HÍREK	30
Véleményező bizottságok, ad hoc bizottságok.....	30
<i>A Tanárképzési Bizottság elnöke</i>	<i>30</i>
<i>A Tanárképzési bizottság tagjai</i>	<i>30</i>
<i>Hit- és vallástudományi bizottság elnöke, új tagja</i>	<i>30</i>
<i>Változások intézményi akkreditációs LB-kben</i>	<i>31</i>
<i>Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola közbülső eljárást végző LB tagjai.....</i>	<i>31</i>
<i>Második körös akkreditációs értékelésben részt vevő intézmények ad hoc kollégiumainak tagjai</i>	<i>31</i>
<i>A MAB elnökének bírósági bejegyzés miatt szükségessé váló megerősítése</i>	<i>32</i>
<i>A MAB Felülvizsgálati Bizottsága</i>	<i>32</i>
<i>A MAB Doktori Bizottsága elnöke</i>	<i>32</i>
<i>Felügyelő Bizottság tagjai</i>	<i>32</i>
<i>Az orvostudományi doktori iskolák kiválósági megítélése.....</i>	<i>32</i>
<i>Az Állam-, jog- és közigazgatás tudományok bizottsága elnöke</i>	<i>32</i>
INTÉZMÉNYI, KARI HATÁROZATOK	33
Második körös intézményi akkreditációs értékelések	33
<i>Szegedi Tudományegyetem</i>	<i>33</i>
<i>Szent István Egyetem</i>	<i>33</i>
<i>A Gábor Dénes Főiskola.....</i>	<i>33</i>
<i>Zsigmond Király Főiskola</i>	<i>34</i>
<i>Nemzetközi Üzleti Főiskola.....</i>	<i>34</i>
Jogász szakok párhuzamos vizsgálatának akkreditációs jelentései.....	34
Jogász kiválósági hely címek	36
Bhaktivedanta Főiskola közbülső eljárásának jelentése.....	36
PTE tanárképzés – akkreditációs határidő	36

Intézménylétesítés	37
<i>Támogatott</i> állami elismerés iránti kérelmek	37
<i>Nem támogatott</i> állami elismerés iránti kérelmek	37
<i>Támogatott</i> külföldi intézmény magyarországi működési engedély iránti kérelem	37
<i>Nem támogatott</i> szakok miatt okafogyottá vált állami elismerés iránti kérelem	37
Karlétesítés	37
<i>Támogatott</i> karlétesítés iránti kérelem	37
<i>Nem támogatott</i> karlétesítés iránti kérelem	37
EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI TANÁRI PÁLYÁZATOK.....	37
<i>Támogatott</i> egyetemi és főiskolai tanári pályázatok	37
<i>Nem támogatott</i> egyetemi tanári pályázatok	37
DOKTORI ISKOLÁK.....	38
Veszprémi Egyetem időközi látogatása	38
Változás doktori iskola vezetésében	38
Előakkreditáció	39
<i>Támogatott</i> doktori iskolák	39
<i>Nem támogatott</i> doktori iskolák	39
SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK.....	40
<i>Támogatott</i> képesítési követelmények (szakirányú továbbképzési szakok)	40
<i>Nem támogatott</i> képesítési követelmények (szakirányú továbbképzési szakok)	40
<i>Támogatott</i> alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények	40
<i>Támogatott</i> mesterszak képzési és kimeneti követelmények	41
<i>Felfüggesztett</i> szaklétesítési kérelmek	44
<i>Nem támogatott</i> alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények	44
<i>Nem támogatott</i> mesterszak képzési és kimeneti követelmények	44
<i>Támogatott</i> alapképzési szakindítási kérelmek	45
<i>Támogatott</i> mesterszak indítási kérelmek	46
<i>Nem támogatott</i> alapképzési szakindítási kérelmek	47
FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSI PROGRAMOK.....	48
<i>Támogatott</i> program	48

TÁJÉKOZTATÁSOK

Tájékoztató az alap- és mesterszak véleményezésekkel kapcsolatos döntésekről

A MAB titkársága minden plénumülés után folyamatosan gyorslistákat készít a lezárt ügyekről, amelyet az OM-be is megküld, és közzétesz honlapján (www.mab.hu) a Listák menüpontban:

[Akkreditált szakok listája](#)

[Új típusú alapképzési szakok összesített listája](#)
[Véleményezésre beadott mesterszak létesítések](#)
[Mesterképzési szakok összesített listája](#)

Így a véleményezett, illetve a véleményezésre beadott szakok listája naprakészen követhető.

A MAB szülő 69/2006. (III.28.) Korm. rendelet melléklete

A rendelet mellékletében szereplő, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság részére a nem közigazgatási hatósági eljárás keretében adott szakértői véleményezésre fizetendő felsőoktatási hatósági eljárási díjra vonatkozó rendelkezés 2006. július 1-én lépett hatályba.

Az alap- és mesterképzési szakok szakindítása esetén, valamint doktori iskola létesítése előtt bekért szakértői véleményezések díja az eljárás kezdeményezésekor érvényes minimálbér kétszerese.

NTT éves ülése (március 31. – április 1.)

A MAB Nemzetközi Tanácsadó Testülete megtartotta éves ülését, ezúttal a Debreceni Egyetem vendégeként. Az ülés célja az volt, hogy a MAB éves munkájának megbeszélése mellett, az NTT betekintést nyerjen az

akkreditációs látogatás folyamatába is. Az ülésen több látogató bizottsági tag, illetve látogatott egyetemi képviselő is részt vett. Az NTT 2006-os ajánlásai a MAB honlapján, a Friss hírek menüpontban angol nyelven olvashatók.

Kiválósági oklevelek átadása

A „Kiválósági hely” cím oklevelek átadására az MRK 2006. június 12-13.-i ülésén került sor Debrecenben. Az MRK tanévzáró ünnepi ülésén a Debreceni Egyetem aulájában, az okleve-

leket az intézmények vezetői vették át. A MAB a párhuzamos vizsgálatokat és a „Kiválósági hely”-díj odaítélését folytatni kívánja.

A MAB átalakulása

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság független, országos szakértői feladatokat ellátó tanácsadó testület, amely a felsőoktatási törvény 106-110. §-ának rendelkezési alapján felkérésre, vagy hivatalból végzi a magyar felsőoktatásban a képzés és a tudományos tevékenység minőségének hitelesítését és minősítését. 2006. július 1-jétől önálló költségvetési

szerv jogállása megváltozott, kiemelten közhasznú szervezetként működik tovább, e minőségében közhasznú tevékenységeket lát el. Működését a felsőoktatási törvényben meghatározottakon túl a 69/2006. (III.28.) számú, 2006. július 1-én hatályba lépett Kormányrendelet szabályozza.

ELVI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Állásfoglalás

a magyar tudomány, a kutatóintézetek és a felsőoktatás minőségének kapcsolatáról
(2006.06.30.)

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság plenáris ülése úgy látja, hogy a tudományos munka minősége, eredményessége és a felsőoktatás színvonala szoros kölcsönhatásban állnak. Az alkotó tudomány művelőinek képzését a felsőoktatás és a kutatóintézetekkel közösen végzett doktorképzés biztosítja. Elegendetlenül szükséges, hogy a tudomány művelői, különböző autonóm szervezeteik együttműködjenek, és kapják meg tudományos teljesítményük elismerését. Ezen elvek iránti felelőssége tudatában a MAB plénuma aggódva tapasztalja, hogy a tudományos munka értékelése és irányítása körül az utóbbi időben nőtt a bizalmatlanság és a bizonytalanság.

A MAB plénuma abból indul ki, hogy az Alkotmány 35. § (1) bekezdése f) pontja szerint a Kormány feladatai között szerepel, hogy „*meghatározza a tudományos és kulturális fejlesztés állami feladatait, és biztosítja az ezek megvalósulásához szükséges feltételeket*”, másrészt az Alkotmány 70/G § (2) bekezdése szerint „*tudományos igazságok kérdésében dönteni, kutatások tudományos értékét megállapítani kizárólag a tudomány művelői jogosultak*”. A fentiekre alapozva a MAB plénuma úgy látja, hogy a tudomány és a fejlesztés értékei elválaszthatatlanok. Míg egyfelől a tudományos fejlesztés a társadalom legtágabb értelemben vett szükségleteinek kielégítését, az életminőség biztosítását és javítását kell, hogy szolgálja, addig az alaptudományok a fejlesztési folyamatok megalapozását és a hosszú távú szük-

ségelemek kielégítését kell, hogy céllozzák. A kutatás és a fejlesztés értékelését csak ebben az összefüggésben lehet vizsgálni és felülvizsgálni. A tudomány innovatív alkotó munka, amely rövid és hosszú távú eredményein mérhető. Művelői képességeiket csak autonóm keretek között tudják akadálytalanul kibontakoztatni. Ugyanakkor a tudományos munka, annak szervezeti keretei és intézményrendszere nem nélkülözhetik az átláthatóságot, a nyilvánosságot és az elszámoltathatóság felelősségét.

A hazai tudomány nemzetközi mércével mért eredményességének egyik oka, hogy az igen alacsony hazai egyetemi és kutatóintézeti fizetések mellett létezik a minőségi teljesítményt elismerő és az arra motiváló MTA doktora cím, valamint a szigorú kritériumrendszer alapján elnyerhető MTA tagság. Ezek ellehetetlenítik a hazai tudományos elit külföldre áramlását és külföldön maradását fogja eredményezni.

A MAB a felsőoktatási törvényben megjelölt feladatait a tudományfejlesztésben, irányításban és értékelésben érintett felek kölcsönös bizalmán alapuló, a teljesítményt az ország kialakult hagyományai alapján elismerő légkörben tudja leghatékonyabban teljesíteni. Ezért megbízza a MAB elnökségét és elnökét, hogy ebben az irányban tegyen meg minden szükséges lépést, és ezek eredményéről a MAB szeptemberi plénumán számoljon be.

Stratégiai kérdések a MAB-ban - 2006 június

(A MAB új stratégiai terve, elfogadta a 2006. június 30-i plénum)

A 2004-2006 között működő MAB Plénum tevékenységének vége felé közeledve szükséges a ciklus eddig eltelt időszaka mérlegének elkészítése, tapasztalatainak összefoglalása, a következő ciklus számára stratégiai irányok megfogalmazása. Különösen nagy ennek a munkának, feladatnak a jelentősége a magyar felsőoktatás intenzíven változó jelen időszakában, amikor:

i) a képzésben az elmúlt évtizedek legnagyobb átalakulása zajlik,

ii) az intézményrendszerben megjelennek az egységes képzési rendszer és a duális intézményrendszer ellentmondásai, feszültségei,
iii) képzési rendszerünk sokkal nyitottabbá válik az európai felsőoktatás felé,
iv) a hazai felsőoktatás szakmai igényessége csökken – különösen a hallgatói létszám és az intézmények számának ugrásszerű növekedése, a finanszírozás jelenlegi módja valamint a kreditrendszer megvalósítási problémái miatt.

1. A MAB működésének kereteit alapvetően a magyar felsőoktatáshoz (MRK), az oktatási kormányzathoz (OM) és a nemzetközi elvárásokhoz (Európai Felsőoktatási Térség, ENQA) való viszony határozza meg.

A magyar felsőoktatásban zajló nagy horde-rejű változások egyik legfőbb jellemzője, hogy miközben az oktatási rendszer egységesül, addig fennmaradt a duális intézményrendszer és ez jelentős érdekellentéteket, feszültségeket szül. Sokak szerint a jelenlegi főiskolák fele nem tud majd tartósan egy- vagy kétciklusú képzést folytatni tudó intézményként fennmaradni az oktatói utánpótlás hiánya, az oda bejutó gyengébb hallgatói minőség, a pályázatokból való kimaradás miatt. Szélesebb értelemben véve is intenzív verseny kezdődött el az egyetemek-egyetemek, az egyetemek-főiskolák, a főiskolák-főiskolák között, az állami és a magán intézmények között, a szakok indításának lehetőségéért, az állam normatív támogatásáért, a csökkenő számú érettségizők mellett a hallgatókéért, a doktorandusz helyekért, egyre erősebben a nemzetközi elismertségért is. A versenyt eldöntő hazai feltételek és viszonyrendszerek nem egyértelműek, nem mindig objektívek, azok között a minőség szerepe csak részben érvényesül. Sokat tehet ennek a helyzetnek a megváltoztatásáért a felsőoktatás új konferenciája; az elmúlt néhány hónapban az új MRK tevékenységét jelentősen meghatározta átalakulásának lebonyolítása, amelynek során a jelenleg 72 tagú testület újra definiálja önmagát, tevékenységi és képviselési rendszerét.

Az intézmények felé a MAB nyitottabbá vált. Ennek egyik karakterisztikus jele, hogy mind az MRK mind az időközben megszűnt FFK vezetője 2004 óta állandó meghívottja a MAB Plénum üléseinek. Igen intenzív együttműködés valósult meg a két konferencia közös Bologna Bizottságával, különösen a ciklus kezdetén. Rendszeres, konstruktív egyeztetések voltak és vannak a szakok létesítése során a szakmák képviselőivel. Az együttműködés különösen jól működött az alapképzési szakok létesítése és indítása során; kijelenthető, hogy a MAB igen nagy empátiája, hatalmas tehervállalása és nem utolsósorban aktív kezdeményezései (jogsabályokat megelőzve születtek meg a létesítési és indítási kritériumok, kezdődött meg mindezek alapján a beadványok elbírálása), rugalmassága nélkül nem kerülhetett volna sor a kétciklusú képzésre történő teljes körű átállásra 2006 szeptemberétől. A MAB mindent a felsőoktatás európai integrációjának ér-

dekében vállalta fel. Jelentős vitákra került és kerül sor azonban a mesterképzési szakok létesítése és indítása kapcsán. Úgy tűnik, hogy bizonyos képzési területeken szembe került egymással egyfelől az intézmények egy részének az MRK üléseken is megnyilvánuló azon álláspontja, hogy kötetlenül kívánnak létesíteni és indítani mesterszakokat, másfelől a MAB Plénum nagy szakmai tekintélyű tagjainak részletes, szakmaspecifikus, előzetes kritériumokat megfogalmazó és annak alapján szigorú elbírálást megszabó igényessége.

A MAB és az Oktatási Minisztérium viszonyát folyamatosan kettősség jellemezte. A MAB vezetése a felsőoktatás hatalmas átalakulásával járó felelősségének súlyát átérzve konstruktív véleményeivel, továbbá aktív, időt és energiát nem kímélő munkával segítette, hogy a megfeneklett Ftv. tervezet elfogadható lehessen, a megszülető kormányrendeletek koherens rendszert alkossanak. Erre a segítő munkára jelentős igény volt mind a felsőoktatás mind az oktatási kormányzat részéről. Ugyanakkor érthetetlen események sora zavarta meg az együttműködést. Bár a törvény MAB-ot érintő részeiben sikerült érvényesíteni, hogy a MAB az európai trendekkel összhangban megtartsa, megkapja optimális működésének jogi garanciáit, a kormányrendeletek egész sorának készítésekor tetten érhető volt a MAB munkáját korlátozó szándék. (Ennek jellegzetes példája az alap- és mesterképzési szakok indítási kritérium rendszerének törvényi háttérrel alá nem támasztott, a MAB-bal nem egyeztetett megjelentetése, illetve a MAB által a szaklétesítési kérelmek elbírálása során elfogadott KKK-k egész sorának OM-ben történő rejtélyes átalakulása). Az optimális OM-MAB viszonyt több más vita is megzavarta. Ilyen volt a 80 MAB által nem támogatott alapképzési szakindítás közel felének miniszteri jóváhagyása, sok esetben két éves felülvizsgálati limit nélkül, vagy a MAB megalapozatlan miniszteri kritikája („a MAB-ban kenyérharc folyik”). Ebben a helyzetben a MAB vezetése a nyilvánosságához kellett forduljon egyrészt minden döntés és ügy indoklásának honlapon történő megjelentetésével, másrészt a média felé történő erőteljes nyitással. Az utóbbit a választási kampány idejére a MAB felfüggesztette, politikai semlegességének megőrzése érdekében.

Az Európai Felsőoktatási Térség egészében jelentős átalakulási folyamatok zajlanak – beleértve a minőségbiztosítás rendszerét. Nagy

horderejű események történtek, így a 2005. évi bergeni miniszteri találkozón elfogadást nyert (házánk képviselője is aláírta!) a „*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*” alapdokumentum, amelyet megerősített, mondhatjuk kötelezővé tett az Európa Parlament ez év februári állásfoglalása. A MAB alapító tagja a fenti dokumentumot előkészítő ENQA-nak (ami 2005 óta már jogi értelemben is ez az európai minőségbiztosítást végző szervezetek szigorú kritériumok alapján felvett tagokkal működő, bejegyzett nemzetközi szervezete). Az ENQA Board tagja a MAB főtitkára (aki emellett a világszervezet Board-jának is megválasztott tagja). Elmondhatjuk, hogy a MAB nemzetközi tekintélye nagy, követni tudja, gyorsan leereagálja, sőt befolyásolni is tudja szakterülete európai folyamatait. Ugyanakkor a MAB is versenyhelyzetbe került, hiszen módja van intézményeinknek más országból vagy a *European University Association*-tól minőségértékelést igénybe venni, illetve itthoni munkájában is csak az Európai Felsőoktatási Térség szakmai követelményeit alkalmazva kell a hazai képzéseket versenyhelyzetbe hoznia a nemzetközi felsőoktatási piacon. A MAB Nemzetközi Tanácsadó Testülete ebben a ciklusban is betöltötte fontos szerepét, nemzetközi perspektívából kritikusan elemezte a testület munkáját, elemző véleményt mondott, tanácsot adott stratégiai, elvi és módszertani kérdésekben. Mivel a MAB túl van fejlődési pályájának meghatározó szakaszain, illetve az ENQA tagjaként rendszeresen aktív részese az európai folyamatoknak, a Nemzetközi Tanácsadó Testület korábbi formájú munkája, segítő, tanácsadói tevékenysége változtatást igényel, elmozdítva a tevékenységet konkrét akkreditációs eljárásokban való szakértői részvételre.

2. A MAB Plénum belülről

A MAB 2004 elején átstrukturált új bizottsági rendszere általában bevált, a tudományos bizottságokban dolgozó és az azok által „*peer review*” rendszerben foglalkoztatott sok száz szakértő igényessége és elkötelezettsége adta és adja meg szakmai munkájának alapját. Hagyományos tevékenységei mellett (az intézményi akkreditáció második körének elindítása, a sokáig nem csökkenő hagyományos szakbeadványok véleményezése, a doktorképzés ügyei, karalapítások, intézményi alapítások, egyetemi és főiskolai tanári pályázatok véleményezése) a MAB új feladatokat is vállalt (párhuzamos akkreditáció) és elvégezte az átalakulás időszakának igen jelentősen megnövekedett mun-

káit. Ugyanakkor a Plénum egyes tagjainak terhelhetősége és feladatvállalása nagymértékben eltérő volt. Miközben sok hasznos és egészséges vita zajlott le az elnökség, s a plénum ülésein, és általában sikerült konszenzusra jutni, egy lényeges kérdésben jelentősen megosztott maradt a plénum: nincs egyetértés abban, hogy milyen mértékű és mélységű legyen a szaklétesítés és a szakindítás követelményrendszere – elsősorban a mesterképzés nemzetközi szintű minősége elérésének tekintetében. Ez befolyásolja a MAB viszonyát az MRK-val, az intézményekkel is.

3. Intézményi akkreditáció

A MAB törvényben rögzített feladatai közül kiemelkedik az intézmények 8 évenként esedékes akkreditációja. A második akkreditációs kör elkezdése a kétciklusú képzésre történő átállás mellett igen nagy kihívást jelentett a MAB számára, hiszen a megszűnő szakok mellett intenzíven folyt és folyik az új típusú szakok megjelenítése. A MAB ennek a problémának az áthidalására úgy döntött, hogy egyrészt az először sorra kerülő intézmények esetében nyilatkozik arról, hogy az adott képzési területeken és képzési ágakban a megszűnő szakok mellett az intézmény alap-, mester-, doktorképzések közül melyikre alkalmas, másrészt elindul a meta akkreditáció felé, vagyis az intézmény egészének működését, a minőségbiztosítás meglétét is vizsgálja. Ahogy azonban előre haladt a kétciklusú képzés bevezetése, a régi szakok vizsgálata egyre értelmetlenebbé vált, illetve megtörténtek, történnek az új szakvéleményezések. Ez elbizonytalanodáshoz vezetett. Az is elmondható, hogy a Látogató Bizottságok munkája és igényessége nem egyenletes, a felkészítések hatékonysága változó. A MAB javasolt (tehát nem kötelezően alkalmazandó) önértékelési rendszerét, adatszolgáltatási moduljait több intézmény túl nagy tehernek érzi. A felsőoktatási intézményekben lassan kezdődött el a minőségbiztosítási és irányítási rendszerek kialakítása, folyamatos működtetése.

4. Párhuzamos akkreditáció, Kiválósági helyek

Nem kétséges, hogy a párhuzamos akkreditáció elindítása a MAB történetének egyik leginnovatívabb, legsikeresebb vállalkozása. Az azonos képzések igényes párhuzamos kiértékelése, a tapasztalatok összefoglalása és színvonalas publikálása jelentős teljesítmény. Bár igen nagy energiákat kötött és köt le a kétciklusú képzés bevezetése idején, nagy a minő-

ségfejlesztési hozadéka, ami még nem tudatosult kellően a felsőoktatás szereplőiben, és a társadalomban sem. Elvezetett a „Kiválósági hely” cím meghirdetéséhez, az első ilyenek odaítéléséhez, ünnepélyes átadásához. Megteremti annak lehetőségét, hogy elváljon egymástól az egyes képzések szakmai, tartalmi elbírálása és az általános intézményi működésre, vezetés-szervezésre, intézményi minőségbiztosításra koncentráló intézményi akkreditáció.

5. *Doktori képzés*

Az elmúlt 2 év törvényi és jogszabályi csatározásaiban a MAB egyik sikere, hogy meg tudta őrizni, sőt tovább tudta növelni (lásd egyetértési jog a kormányrendeletben) kompetenciáját doktorképzési kérdésekben, ügyekben. Sikerült azt is elérni, hogy legyen idő az új idevonatkozó kormányrendelet nyugodt, igényes előkészítésére. Ennek és a már e ciklus elején elkezdett intenzív belső konzultációknak köszönhetően fontos és jelentős változtatásokra kerülhet sor. Mindez azonban még nagyobb felelősséget ró a MAB-ra, annak Doktori Bizottságára, mind a jogszabályi előkészítésben mind a Doktori Iskolák minőségének monitorozásában.

6. *A Felsőoktatási Minőségi Díj*

A MAB számára is váratlan fejlemény az új Ftv-ben megjelenő Felsőoktatási Minőségi Díj kapcsán kibontakozó vita. Nyilvánvaló, hogy Európában nem gyakorlat ilyen Díj rendszeres odaítélése, nincs az emlegetett Európai Minőségi Díj sem (európai szintű „EFQM Excellence Award” van!). Az EFQM önértékelési modell egyes elemei ugyanakkor alkalmazhatók a felsőoktatási intézmények minőségfejlesztésére, azokat a MAB be is építette a javasolt intézményi önértékelési rendszerbe. Sajnos nem történt meg ezzel párhuzamosan a fent említett európai standardok és irányelvek következetes átvétele az intézmények önértékelési rendszerébe.

7. *A MAB Titkárság és az átalakulás*

A Titkárság személyi összetétele, az évek során kialakított működési rendje a MAB igen nagy értéke. Ennek a ciklusnak az idején különösen nagy munkaterhelést vállalt – aminek sajnos nem minden esetben lehetett megteremteni az ellentételezését. Két munkatársa révén jelentős mértékben bekapcsolódott a minőségbiztosítás nemzetközi folyamataiba. A Titkárság 2006 július 1.-vel a MAB részeként, az Ftv és az új MAB kormányrendelet alapján közhasznú szervezetként működik tovább. A döntés nehéz volt, az átalakulás bonyolult, sok időt

és szervezést igénylő folyamat; lezárta új, remélhetőleg stabil és biztonságos korszak kezdődik a Titkárság életében.

STRATÉGIAI JAVASLATOK

1. A következő időszakban a MAB működésének meghatározó eleme, alapvető kiinduló pontja az **európai standardok és irányelvek**. Az általában is elfogadott és az ENQA működése során rögzülő európai gyakorlat kell hogy munkánkat vezérelje. Ez teremti meg azt a szilárd alapot, amelyről a szervezet egyértelműen meg tudja magát határozni a felsőoktatás és az oktatási kormányzat felé, meg tudja őrizni e két meghatározóan fontos szereplő közötti függetlenségét és a gyakorlatban érvényesíteni tudja a Felsőoktatási Törvényben rögzítettek szerepét azzal hogy a felsőoktatás minőségének letéteményese és legfőbb öre.
2. A MAB értékelésekben a **bemeneti elemek** (hagyományos kiindulópont) mellett határozottabban jelenjen meg a **folyamatellenőrzés** (hallgatói követelményrendszer, tantervfejlesztés, szakfelelősök munkája, tehetséggondozás, oktató/hallgató arány és kapcsolat, lemorzsolódás, intézményi érdemjegyek, stb.) és a **kimeneti jellemzők** (pl. hazai és nemzetközi elhelyezkedés, alkalmazók visszajelzései) szerepe valamint e három alapkategorikus **dinamikus egyensúlyának vizsgálata**. A kimeneti követelmények megfogalmazásában erőteljesen támaszkodni kell a felhasználói szféra képviselőire, meg kell hogy történjen véleményük és konkrét javaslataik beépítése a MAB munkájába.
3. Az **intézményi akkreditációt** már a következő sorra kerülő intézmények esetében is a minőségbiztosítás meglétére és milyenségére kell fókuszálni, előtérbe a **globális megközelítés** (ebben többek között változás menedzsment, szabályozottság, a felhasználói kapcsolat milyenségének vizsgálata) és az intézményi felelősség felbresztése kell kerüljön. Az intézményi önértékelésben és a külső értékelésben kiindulópont és meghatározó kell legyen a bergeni dokumentum: „*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*”. Különösen indokolja a paradigmaváltást, hogy az alapképzési szakokat a közelmúltban véleményezte minden intézmény esetében a MAB, a mesterképzések tekintetében ez most következik. A Látogató Bizottságok összetétele, munkamódszere tükrözze az új „**meta akkreditációs**”

- megközelítést**, legyen intenzívebb a tagok felkészítése a feladatra – el kell érni, hogy az EUA és más nemzetközi minőségértékelő szervezetek gyakorlatához hasonlóan csak megfelelő képzésen átesett emberek legyenek tagjai ezen bizottságoknak. A 8 évenkénti akkreditációs perióduson belül legyenek szűrőpróbaszerű vizsgálatok.
4. A **párhuzamos akkreditációt** a következő években fokozatosan ki kell terjeszteni a felsőoktatás alapképzési és mesterképzési szakjainak egészére. Ez **váljon időrendben és következményeiben függetlenné az intézményi akkreditációtól**, biztosítsa a magyar felsőoktatás szakonkénti minőségének folyamatos monitorozását. Ennek kapcsán egyrészt el kell végezni a kezdeti tapasztalatok után az újonnan indult alap- és mesterszakok harmonizációját, lehetővé kell tenni az **alap és mester Kiválósági Hely cím** elnyerését minden képzési területen.
 5. A **doktorképzés minőségének javítása** kiemelkedő kötelessége a MAB- nak, hiszen ebben a kérdésben döntési joggal rendelkezik. Egyik meghatározó eszköz az új körülményekhez jól alkalmazkodó kormányrendelet elkészítésének lehetősége (élve az Ftv. adta egyetértési joggal) és az ehhez kapcsolódó, jól átgondolt változtatások elősegítése. A Doktori Iskolák várhatóan spon-tán lezajló újrendeződésének során, de et-től függetlenül is, a leghatározottabban fel kell lépjen a MAB a látszat doktorképzések, az igénytelenség ellen. Miközben követke-zetes szigorral jár el a gyenge minőségű Is-kolákkal szemben, meg kell hogy teremtsen a **Kiválósági hely** elérésének lehetőségét a közeljövőben minden tudományterüle-ten/ágban, illetve el kell érni, hogy ennek eredménye befolyásolja az államilag finan-szírozott doktorandusz helyek elosztását, a Kutató Egyetem cím elnyerésének lehető-ségét. Ehhez a munkához különösen fontos a nemzetközi bírálati rendszer kiépítése, külföldi szakértők igénybevétele.
 6. A **felsőoktatási intézményekkel a folya-matos együttműködés** során az európai követelményeknek való megfelelésre és annak tudatosítására kell törekedni, hogy a következetes igényesség a legjobb ami együttal az ország érdekeit szolgálja. A Fel-ülvizsgálati Bizottság munkájának biztosítania kell, hogy a felsőoktatási intézmények és a MAB közötti vitás kérdések megnyug-tatóan rendeződjenek, az intézmények veze-tői ne érezzék szükségét szakmai kérdések politikai erőterében történő eldöntésének.
- Ezek eléréséhez szorosabb kapcsolatot kell kiépíteni az új MRK elnökségével és bizott-ságaival.
7. Az új Felsőoktatási Törvény megfelelően rögzíti a MAB helyzetét és működési kere-teit. Az elkészült kormányrendeletek azon-ban több területen is szakmai bizonytalan-ságot, a felsőoktatás minőségét veszélyezte-tő helyzetet teremtettek – beleértve a MAB Titkárság működését. El kell érni, hogy ezek a **rendeletek kerüljenek átdolgozás-ra**, hogy a legritkább esetben se fordulhas-son elő a MAB szakmai döntéseinek egyez-tetés nélküli, igénytelenséghez vezető „át-írása” ismeretlen körülmények között.
 8. A **MAB foglaljon nyilvánosan állást** és tegyen javaslatot **minden a felsőoktatás minőségét érintő kérdésben**; ilyenek le-hetnek már a közeli jövőben az egyetemek és főiskolák szorosabb együttműködésének ösztönzése, a duális rendszer jövője, a kreditrendszer alkalmazása során bekövet-kezett anomáliák sürgős felszámolása, az új érettségi rendszer bevezetése után megjele-nő aggasztó jelenségek orvoslása, az aktuá-lis hallgatói létszám alapján történő finan-szírozás indukálta problémák felismerése és kiküszöbölése, a kutatóegyetemek átstruk-turálódásának szükségessége.
 9. A MAB **erősítse tovább nemzetközi te-kintélyét és kapcsolati rendszerét**. Ennek kapcsán vállaljon részvételt más országok minőségértékelési folyamataiban. Különö-sen fontos lehet feladatvállalása a közép- és kelet-európai térségben. Építsen ki a MAB rendszeres kapcsolatot az *European University Association* minőségértékelést végző szerveződéseivel. A MAB Nemzet-közi Tanácsadó Testületének munkájára az eddigi formában már nincs föltétlenül szük-sége; ehelyett használjon egyre nagyobb mértékben a MAB nemzetközi szakértőket, köztük a tanácsadó testület tagjait, továbbá támaszkodjon a környező és távolabbi or-szágok magyarul beszélő szakembereire.
 10. A szokottnál is nagyobb fajsúlyú kérdés a **következő MAB Plénum és a tudomány-ági bizottságok szerkezete és összetétele**. A delegáló testületekkel történő konzultáció eredményeként nőnie kell a plénumban azok számának, akik kikezdetlen emberi kvalitásaik, kiemelkedő szakterületi munká-juk és következetességük mellett a minő-ségbiztosítás és -fejlesztés kérdéseiben, s gyakorlatában is járatosak, a felsőoktatás-ban korábban sikeres felsőszintű vezetőként dolgoztak. El kell érni, hogy az üzleti, ön-

kormányzati szféra agilis szakemberei, akik képesek megfogalmazni a felhasználók igényeit, érdekeltek és motiváltak legyenek a MAB munkájában való részvételre. A Nemzetközi Tanácsadó Testület kritikáira figyelve több női tagra és fiatal szakemberre is szükség van a MAB munkájában. A MAB Plénium tagjainak munkaterhelése egyenletesebbé kell váljon.

11. A MAB támogatja, hogy a felsőoktatási intézményeket **Minőségi Díj** is motiválja minőségbiztosítási rendszerük kiépítésére, annak folyamatos fejlesztésére. De a MAB csak abban az esetben csatlakozzon a Minőségi Díj odaítélési rendszeréhez, ha biztosítva látja, hogy abban alapvető követelmény és kritérium a „*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*” alkalmazása.

12. A MAB 2006. július 1-től egységes közhasznú szervezet. A következő ciklusban át kell essen **saját akkreditációján** is, a fent említett standardok és irányelvek alapján. Az erre történő tudatos felkészülés már ebben az évben el kell, hogy kezdődjön az új szervezet működési rendjének kialakításával, a belső minőségbiztosítási rendszer szisztematikus kiépítésével. A következő időszak feladata, hogy a MAB Titkárságán belül **növekedjen a professzionális minőségbiztosítási szakember munkatársak aránya**. Teljes körűen be kell vezetni az **elektronikus ügykezelést** és bírálati rendszert, csökkenteni kell a bekért adatok számát (azok legyenek elérhetők az intézményi honlapokon). **Növelni szükséges a MAB bevételeit** a minőségi munka elismerésének lehetősége érdekében (pályázatok, nemzetközi projektek).

MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK

A Stratégiai és Bologna bizottság előterjesztése: *Állásfoglalás a mesterszakok indítási követelményeiről*

2006/I/IV/1. sz. MAB határozat (2006.01.27.)
A MAB 2006. január 27-i ülésén áttekintette a mesterképzési szakok indítására vonatkozó általános követelményeket, s a kollégiumok és a tudományági bizottságok által eddig javasolt speciális követelmény elemeket. Ennek fényében pontosította a követelményeket (lásd külön dokumentumban), s a következő határozatot hozta.

1. A többciklusú képzésről szóló új kormányrendelet 2005. december 22-én megjelent. Ez a rendelet meghatározza a mesterképzések létesítésére és indítására vonatkozó szabályokat, melyek ismeretében a MAB e tárgyra vonatkozó korábbi állásfoglalásait honlapjának Friss hírek rovatából törölte.
2. A mesterszakok indítási követelményrendszerének általános, tudományágtól független alapkövetelményeit a MAB most már csak néhány helyen pontosította, s a 2006-os véleményezések számára így rögzítette. Tudományágtól függő, speciális követelményeket tételesen nem határoz meg. A MAB általános elvek alapján egyedi határozatot hoz. Az egyes tudományágak specialitásai a tudományági bizottsági véleményezés

során természetesen figyelembe veendő. Ezeket tételes rögzítés nélkül az illető bizottság alkalmazza, s rájuk az adott konkrét kérelemre vonatkozó állásfoglalási javaslatának indoklásában részletesen kitér.

3. A fenti kormányrendelet értelmében Magyarországon un. professional mesterszakok nem kerülnek meghatározásra. A MAB támogatja a szakirányú továbbképzések rendszerének fenntartását, jelenlegi súlyuk megőrzését. Ezek a képzések a gyakorlati, munkaerő piaci igények változását gyorsan, rugalmasan tudják követni. Szükség van azonban áttekintésükre a mesterképzések bevezetése kapcsán.
4. A mesterszakok indítási követelményrendszerének való megfelelés vizsgálata során a Professor emeritus címmel rendelkező oktatókat a MAB megfelelő aktivitásuk, szakmai teljesítményük bizonyítottsága esetén vezető oktatókként elfogadja.
5. A MAB bátorítja a szaklétesítési és szakindítási kérelmek véleményezésében résztvevő szakértőket az elektronikus információcsere lehetőségeinek mind gyakoribb és teljesebb használatára.

A művészeti szakok párhuzamos akkreditációjával kapcsolatos korábbi MAB határozat módosítása

Előzmény:

A művészeti szakok párhuzamos akkreditációjával kapcsolatos 2005/4/III/4. számú MAB határozat:

- a) Párhuzamos akkreditáció keretében a 2006-os évben a művészeti szakok vizsgálatára kerül sor.
- b) A második akkreditációs kör második etapjában sorra kerülő intézmények művészeti karain, ill. a művészeti intézetben a művészeti képzések vizsgálatára nem kerül sor az intézményi akkreditációs értékelés során. (Érintett intézmények¹: DE Konzervatórium, Kaposvári Egyetem Művészeti Főiskolai Kar)

Tekintettel a művészeti képzési terület szakjainak szabályozását is tartalmazó, a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet hatályba lépésére, a művészeti

képzés BA, MA szakjainak létesítési és indítási kérelmeit a MAB várhatóan 2006-ban véleményezi. Ez okafogyottá teszi a művészeti képzés hagyományos szakjainak párhuzamos akkreditációs eljárás keretében korábban 2006-ra tervezett összehasonlító értékelését.

2006/I/VI/1. sz. MAB határozat (2006.01.27.)
A művészeti képzés hagyományos szakjainak párhuzamos akkreditáció keretében történő vizsgálatára 2006-ban nem kerül sor.

Ugyanakkor a plénum felkéri a művészeti képzés BA, MA szakjainak létesítési és indítási kérelmeinek véleményezésében illetékes szakbizottságo(ka)t, hogy foglaljanak állást a tekintetben, hogy az indítani kívánt BA / MA képzés jogelőd szakjai a szakok kifutásáig akkreditáltak tekinthetők-e. A MAB plénuma által jóváhagyott hagyományos művészeti szakokra vonatkozó akkreditációs határozatok a már lefolytatott, illetve folyamatban levő második körös intézményi akkreditációs értékelésről szóló akkreditációs határozatok kiegészítéseként tekintendők.

¹ Érintett még a Szegedi Tudományegyetemen a Zeneművészeti Főiskolai Kar (Az SzTE akkreditációs értékelésére a második kör első etap-jában került sor.)

**A MAB által nem támogatott,
miniszteri engedéllyel a működésüket megkezdő szakok felülvizsgálati eljárása**

2006/1/VI/2 számú MAB határozat

Időközi minőségvizsgálati eljárás:

A többciklusú képzési rendszerhez tartozó szak indítását nem támogató MAB szakvélemény ellenére miniszteri engedéllyel megindított képzések működésének minőségi értékelésére lefolytatott MAB eljárás, amelynek során a MAB az intézmény működéssel kapcsolatos minőséghitelítési feladatkörében eljárva (Ftv. 110. § (1) c)) ellenőrzi, hogy a folyamatos működéshez szükséges személyi feltételek és tárgyi eszközök biztosítottak-e, és hogy az intézmény a korábbi MAB szakvéleményben megfogalmazott minőségi hiányosságok pótlásáról gondoskodott-e.

Az időközi minőségvizsgálati eljárás kezdeményezője:

- a) **felsőoktatási intézmény**, ha a 2005-ben kiadott miniszteri engedély 2 évre szól (az alapképzési szak indítási engedélyének hatálya a 2006/2007-es és a 2007/2008-as tanév)
- b) **MAB**, ha a miniszteri engedély nem határidőhöz kötött.

Az időközi minőségvizsgálati eljárás eredménye:

MAB állásfoglalás a szak következő akkreditációs értékeléséig terjedő időszakra érvényes akkreditálhatóságára vonatkozóan.

Az időközi minőségvizsgálati eljárás menete

1. Az időközi minőségvizsgálati eljárás megindítása

- a) Ha az időközi minőségvizsgálati eljárás kezdeményezője az intézmény, akkor az eljárási határidőkre vonatkozó törvényi előírások figyelembe vételével a szakindítási kérelmét el kell juttassa a MAB-hoz.¹
- b) Ha a kezdeményező a MAB, akkor a MAB elnöke tájékoztatja az intézmény vezetőjét a

¹ Miniszteri engedélyben megfogalmazottak szerint: „A 2008/2009-es tanévben az alapképzési szakon új évfolyam szakindítási eljárást követően indítható.”

(Az új Ftv. MAB szakvélemény elkészítésére 120+30 napot, esetleges felülvizsgálati eljárás esetén további 120+30 napot jelöl meg.)

időközi minőségvizsgálati eljárás indulásáról.

A tájékoztató levél tartalmazza:

- 1.b.1. a időközi minőségvizsgálati eljárás során vizsgálandó szak(ok) megnevezését,
 - 1.b.2. a szak(ok) vizsgálatához előkészítendő írásos anyagra vonatkozó előírásokat,
 - 1.b.3. az írásos anyag beadásának határidejét.
2. **Az intézmény elkészíti** az időközi minőségvizsgálati eljáráshoz szükséges írásbeli anyagokat.
 - a) 1. a) esetben a szakindítási kérelmet juttatja el az intézmény a MAB Titkárságra.
 - b) 1. b) esetben az intézmény a tájékoztató levélben foglaltak szerint jár el.
 3. **A MAB eseti szakértői bizottságot (SzB) jelöl ki**
 - a) A vizsgálandó szak(ok) megítélésében illetékes szakbizottság elnökét (az illetékes szakbizottságok elnökei közül egy elnököt) az elnökség javaslatára a MAB elnöke megbízza az SzB elnöki teendők ellátásával.
 - b) Az SzB elnöke az illetékes szakbizottságok tagjai közül választva egy 3-5 fős bizottság felállítására tesz javaslatot. Az SzB bizottság felállítását a plénum hagyja jóvá.
 4. **A vizsgálat menete**
 - a) Az SzB az előzetes MAB szakvélemények, valamint az intézmény által készített írásos anyagok alapján alakítja ki állásfoglalását. Szükség esetén látogatást tehet az intézménynél. A látogatás az intézmény vezetőjével egyeztetett időpontban történik.
 - b) Az SzB szakvéleményét az illetékes kollégium(ok) megvitatják.
 - c) A plénum az illetékes kollégium(ok) javaslatára foglal állást.
 5. **A MAB elnöke a plénum-határozatról tájékoztatja az intézményt, a minisztert és a MAB honlapján a nyilvánosságot.**

A tanári mesterszakok véleményezésének rendje - MAB irányelvek a tanári mesterszak-indítási beadványok összeállításának előkészítéséhez

A MAB Tanárképzési bizottsága kidolgozta a tanári mesterszak-indítási beadványok összeállításának előkészítését segítő [irányelveit](#), melyet a plénum május 26-i és június 30-i ülésén vitatott meg:

Praeambulum

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság speciális irányelvek megfogalmazásával kívánja segíteni a lineáris képzési szerkezetbe illeszkedő tanári mesterszak-indítási beadványokat összeállító felsőoktatási intézmények

munkáját. Ezek az alapelvek támaszkodnak a 2005. évi Felsőoktatási Törvény, a 15/2006. számú OM rendelet, és a 79/2006. számú kormányrendelet vonatkozó előírásaira, illetve kiegészítik azokat a mesterszintű tanárképzés sajátos szükségleteinek megfelelően. Pragmatikus okok miatt, a tájékozódás megkönnyítése érdekében idézzük azokat a törvény-, illetve rendeletszöveg-helyeket is, amelyek a MAB speciális elvárásaihoz tartalmilag kapcsolódnak.

A 2. ponttal kapcsolatosan felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 15/2006. sz. OM rendelet **tanári mesterképzési szakot definiál**, amelyhez **egy vagy több szakképzettség párosul**. Tájékoztatónkban ennek értelmében használjuk a tanárképzés összehangolását végző intézményi *szakfelelős*, valamint a *szakképzettség-felelős oktató(k)* fogalmát.

Célszerű figyelembe venni azt a tényt is, hogy a fentebb már hivatkozott 15/2006. számú **OM rendelet 4. számú melléklete** a tanári szak alapítása tekintetében **nem tekinthető teljesnek**. Képzési és kimeneti követelmények formájában tartalmazza ugyan a tanári munkához szükséges pedagógiai-pszichológiai ismeretek, képességek és attitűdök tanári kompetenciákká szerveződő rendszerét, ám nem tér ki a szakmai-szakterületi tartalmak és kompetenciák bemutatására. E hiányosság pótlása feltétlenül szükséges. **A MAB illetékes testületei csak a képzési és kimeneti követelmények teljes rendszerének kimunkálása és közzététele után tudnak érdemben foglalkozni a tanárszak-indítási beadványok elbírálásával.**

* * *

„Ha a felsőoktatási intézményben több oktatási szervezeti egységben folyik pedagógusképzés, a szervezeti és működési szabályzatban meg kell határozni azt az oktatási szervezeti egységet vagy a szenátus által létrehozott testületet, amelyik ellátja a különböző szervezeti egységekben folyó oktatómunka, valamint az ehhez kapcsolódó gyakorlati képzés összehangolását. Ennek a szervezeti egységnek a vezetője felel a felsőoktatási intézményben folyó pedagógusképzés összehangolásáért.” (Ftv. 145.§(5))

1. A felsőoktatási intézmények indítási beadványukban mutassák be, hogy az adott intézményben rendelkezésre áll **a tanárképzés színvonalas pedagógiai, pszichológiai, szakterületi-szaktudományos, módszertani és gyakorlati összetevőinek oktatását garantáló személyi és infrastrukturális feltételrendszer**. Az integrált felsőoktatási intézmények részletesen térjenek ki arra is, hogyan valósul meg az intézményben a tanárképzés egyes összetevőinek a Felsőoktatási Törvényben előírt összehangolása. Amennyiben az adott intézmény **több szakképzettséget** nyújtó tanári mesterszak indítását tervezi, *javasolt* az egyes szakképzettségekre vonatkozó beadványoknak (vagy azok egy részének) egy csomagban történő benyújtása, mivel ebben az esetben a MAB a tanárképzés pedagógiai-pszichológiai-gyakorlati kompo-

nenseinek kapacitás-akkreditációját egy eljárás keretében el tudja végezni.

Mivel a tanárszak egyes szakképzettségeire vonatkozó leírások szakmai értékelésével a MAB több bizottsága foglalkozik, célszerű a szakindítási beadványokat úgy szerkeszteni, hogy azokban a **pedagógiai-pszichológiai és szakmai-diszciplináris** egységek egymástól **jól elkülöníthető formában** jelenjenek meg.

2. Az intézmények a beadványukban jelöljék meg **a tanárképzés összehangolását végző szakfelelős személyét**. A tanárszak felelőse a neveléstudomány vagy a pszichológia területén tudományos fokozattal, a tanárképzés területén több éves, eredményes oktatói, oktatásszervezői gyakorlattal rendelkező, az intézmény teljes munkaidőben első helyen foglalkoztatott vezető oktatója legyen, aki szakterületén mérvadó szakmai referenciákkal (projektvezetés, jelentős kutatási eredmények) rendelkezik. A szakfelelős országosan egyidejűleg egy MA szakért lehet felelős.

A tanári mesterszak **szakképzettség-felelőse(i)** az adott intézményben teljes munkaidőben első helyen foglalkoztatott vezető oktató(k) legyen(ek). A tanárképzésért felelős és a szakképzettségért felelős oktatók viszonyát az intézmény saját hatáskörében határozza meg.

3. A beadványokban az intézmények mutassák be, hogy milyen keretek között, milyen kurzusok formájában kerül sor az intézményben a tanári mesterszakra való belépés előfeltételeként előírt **pedagógiai-pszichológiai előtanulmányok megszervezésére és gyakorlatok lebonyolítására**, amelyeknek értéke – a 289/2005. számú kormányrendelet 12. szakasza értelmében – legalább 10 kredit.

A kurzusok témakörei öleljék fel a következő tartalmakat:

- a hallgatók pedagógiai nézeteinek feltárása és elemzése kiscsoportos formában,
- a tanári mesterszak, a nevelői és oktatói munka természete, az oktatás és a tanulás társadalmi, gazdasági szerepe,
- az iskola kultúrtörténete, a gyermekképzés és a nevelési eszmények, az intézményrendszer és az alternatív irányok változásai,
- ember- és gyermekismereti alapozás,
- a tanári pályához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése kiscsoportos keretek között.

A kiscsoportos kurzusok teremtsenek alkalmat arra, hogy a hallgató reflektálhasson saját kommunikációs és pedagógiai képességeinek színvonalára, és a kurzus végén az oktató al-

kothasson képet arról, hogy a hallgató milyen mértékben rendelkezik ezekkel a képességekkel.

4. A tanári szak esetében a szaklétesítés funkcióját a 15/2006. (IV. 3.) számú miniszteri rendelet tölti be. A képzés céljait, kimeneti követelményeit a rendelet 4. számú mellékletének 7. pontja fogalmazza meg. E pont elején „A tanár szakmai felkészültsége birtokában hivatásának gyakorlása során alkalmas:” mondat után francia bekezdésekbe sorolva (számozás nélkül) 9 kompetencia vázlatos kifejtésére kerül sor.

A szakindítási beadványok mutassák be táblázatos formában, hogy a kilenc kompetencia mindegyikének elérését mely tantárgyak, gyakorlatok segítik elő. Az egyes tantárgyak bemutatása keretében a tantárgy tartalmának és tevékenységformáinak kifejtése előtt sorolják fel, hogy az adott tantárgy milyen kompetenciaelemek megszerzéséhez segíti hozzá a hallgatókat, azaz milyen tudás, nézetek/attitűdök, illetve képességek kialakulását teszi lehetővé.

5. A szakindítási beadványok részletesen térjenek ki **a mesterszintű tanárképzés keretei között megszerezhető első és (amennyiben ilyen van) második tanári szakképzettséghez vezető szakterületi-szakdiszciplináris kurzusok leírására is.**

„A tanári szakképzettség szakterületi ismereteinek kreditértéke: két tanári szakképzettség esetén 80 kredit, amelyből az első tanári szakképzettséghez legalább 30 kreditet kell, a második tanári szakképzettséghez legfeljebb 50 kreditet lehet szerezni.” (15/2006. sz. OM rendelet 4. számú melléklet 5.1.1.)

A szakmódszertani-tantárgypedagógiai kurzusok részaránya fejezze ki e tanulmányok jelentőségét a tanári pályára való felkészítés-felkészülés folyamatában. A tanári mesterszak szakterületi modulja(i) tartalmainak kialakításakor és az alkalmazott módszerek megválasztásakor a közoktatás igényeit kell figyelembe venni.

6. A szakindítási dokumentumot benyújtó intézmény beadványában térjen ki a tanári mesterszakhoz kapcsolódó különféle **szakmai gyakorlatok bemutatására** is. Ebben tételesen sorolják fel az intézmény részét képező gyakorló iskolákat, valamint a gyakorlati képzésben részt vevő egyéb közoktatási intézményeket (bázisiskolák, partneriskolák stb.), dokumen-

tálják a felsőoktatási intézmény és a gyakorlóhelyek kapcsolatát, mutassák be a gyakorlati képzés intézményi szintű minőségbiztosításának rendszerét.

A szakmai gyakorlat előírt formái:

„a) a pedagóguspálya megismerésére, általános pedagógiai képességek fejlesztésére irányuló gyakorlatok: pályaismereti-, gyermek- és önismereti-, konfliktuskezelési módszerek, iskolalátogatások, óramegfigyelések és elemzések, mikrotanítás, legalább 30 óra;

b) iskolában vezetőtanár irányításával az adott szakképzettség területén végzett csoportos gyakorlat, szakképzettségenként 60 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket és legalább 15 önállóan megtartott órát/foglalkozást. (A hallgató az egyik szakképzettség tanítási gyakorlatát az 5-8., a másikat pedig a 9-12. évfolyamon kell, hogy végezze.);

c) közoktatási intézményben, felnőttképző intézményben megbízott vezetőtanár és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett végzett, összefüggő, a képzés utolsó félévében folyó egyéni szakmai gyakorlat, amelynek előfeltétele a tanári mesterképzés (a szakdolgozaton kívüli) minden egyéb követelményeinek teljesítése, illetve azok teljesítéséhez szükséges kreditek összegyűjtése. A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, szakképzettségenként heti 2-5 óra (max. heti 10 óra) tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, a tanítást kísérő szeminárium elvégzését és az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását.

Az a) szerinti gyakorlat kreditértéke (a pedagógiai és pszichológiai tanulmányok keretében) legalább 3 kredit, a b) szerinti gyakorlat kreditértéke szakképzettségenként (a szakterületi tanulmányok keretében) legalább 3 kredit, a c) szerinti összefüggő egyéni gyakorlat kreditértéke 30 kredit. A gyakorlat során a hallgató a vezetőtanár és a tanárképző szakember felügyelete mellett elkészíti – a tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló – portfóliót, amely a szakdolgozat részét és a tanári képesítő vizsga tárgyát képezi.” (15/2006. sz. OM rendelet 4. számú melléklete 8.4.-es bekezdés)

* * *

A MAB csak a tanári képzési és kimeneti követelmények teljes rendszerének kimunkálása

és közzététele után fogadja a tanárszak-indítási beadványokat.

A tanári mesterszakok véleményezésének rendje a szaklétesítések és szakindítások véleményezési eljárását leíró eljárási rend része-

ként a MAB plénuma 2006. június 30-i ülésén kerület elfogadásra (2006/6/VIII/1. sz. MAB határozat). Ennek teljes szövege a MAB honlapján a Friss hírek menüpontban olvasható.

Az ET eljárási rendjének új Ftv-ből adódó módosításai

2006/4/III/2. sz. MAB határozat (2006.04.28.)
A plénum 2006/4/III/2. határozatszámán elfogadta Michelberger Pál eljárási rendre vonatkozó módosító javaslatát (MAB SzMSz. 9. sz.

melléklete). Az egyetemi tanári pályázatok jogszabályi háttere és kiválasztóműködésének a MAB honlapján a Szabályok menüpontban olvasható.

Az egyetemi tanári pályázatok kiválasztóműködésének új Ftv-ből adódó módosításai

2006/4/III/3. sz. MAB határozat (2006.04.28.)
A már hatályba lépő új Ftv. vonatkozó előírásait¹ tekintetbe véve a MAB tudományági bizottságai vizsgálják felül az egyetemi tanári véleményezés során eddig alkalmazott kiválasztóműködésüket.

- A MAB tudományági bizottságai tekintsék át – az MTA habitus-vizsgálattal kapcsolatos előírásait is figyelembe véve – a szakte-

rületeikhez tartozó követelményrendszerüket. Ezen áttekintés során vegyék tekintetbe azt is, hogy az új törvényben a kinevezés feltételeként a habilitáció már nem előírás.

Határidő: 2006. június 30.

- A MAB elnöke tájékoztassa a MAB tudományági bizottságainak e területen folyó munkájáról az MTA elnökségét.

¹ 2005. évi CXXXIX. tv.109. § d)

Alapképzési és mesterképzési szakok indításának akkreditációs követelményei

Érvényes: a MAB-hoz 2006. július 1. után érkezett beadványokra
(MAB követelményrendszer módosítása!)

A MAB a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet 5. sz. mellékletében leírt, az alap-, és mesterképzés indításának személyi feltételeit kiindulási alapnak tekinti. Az erre épített, itt bemutatott SZAKINDÍTÁSI KÖVETELMÉNYEK irányelvként szolgálnak a szakértői véleményezésben a tudományági bizottságok számára.

A szakindítási követelményeket a következők szerint mutatjuk be:

A használt fogalmak értelmezése

I. Alapképzési szakok indításához

- B) a szak **tudományágától független** általános követelmények
- C) a **tudományágtól függő** egyedi specialitások

II. Mesterképzési szakok indításához

- A) a szak **tudományágától független** általános követelmények
- B) a **tudományágtól függő** egyedi specialitások

III. Alap- és mesterképzésben indítandó képzésekre egyaránt vonatkozóan

1. **Székhelyen kívüli** képzésekre vonatkozó további követelmények
2. **Távoktatási** képzésekre vonatkozó további követelmények.

A használt fogalmak értelmezése

Első helyen foglalkoztatott oktató
Az a foglalkoztatott, aki a felsőoktatási törvény 84. §-ának (5) bekezdése szerint a költségvetési támogatás megállapításakor az érintett felsőoktatási intézményt jelölte meg első helyen foglalkoztatóként.
Igazolt szakmai gyakorlat
Több eltöltött év a gyakorlatban, részvétel alkalmazott kutatásokban, gyakorlati projekteken. A műszaki területen igazolt részvétel K+F munkákban, ipari gyakorlat. Művészeti alkotó tevékenység.
Szakfelelős
A szak tartalmáért, a teljes képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező személy.
Szakirány
A szakképzettség részét képező, vagy a szakon belül önálló szakképzettséget eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés.
Szakon oktatók
A szak képzési folyamatában résztvevők, az elméleti és gyakorlati órák oktatói.
Tantárgy
Egy-egy félévhez kapcsolódó, leckeönnybe bejegyzett, kredittel elismert, egy oktató által gondozott, ismeretek közlésére, begyakorlására alkalmas oktatási egység. A hallgatók a tantárgyhoz kötődő tananyagot előadások, gyakorlatok, szemináriumok stb. látogatásával, aktív részvételük révén sajátítják el. A tananyag tényleges elsajátítása a hallgatótól további otthoni, önálló munkát is megkövetel. A tantárgyhoz kapcsolódó követelmények sikeres teljesítése a hozzárendelt kredittel kerül elismerésre. A tantárgyak főbb típusai: a) <i>kötelező</i> (az adott szakon, szakirányon mindenki számára előírt); b) <i>kötelezően választható</i> (szűk listából választást megengedő kötelezettség, pl. 3-ból 2, 4-ből 3 stb.); c) <i>szabályozottan választható</i> (viszonylag szélesebb kínálatból előírt választási lehetőség); d) <i>szabadon választható</i> (minden korlátozás nélkül kitölthető órakeret).
Alapozó törzstantárgy
A szak tudományos (művészeti) megalapozását és a szak szempontjából fontos általános ismereteket tartalmazó, a szak hallgatói számára kötelező, vagy kötelezően választhatóként előírt tantárgy.
Szakmai törzstantárgy
A szakon elsajátítandó szakmai ismereteket tartalmazó kötelező, vagy kötelezően választhatóként előírt tantárgy.
Differenciált szakmai ismeretek, szakirányok tantárgyai
A törzsanyag ismeretek szakmai elmélyítésére szolgáló tantárgyak összessége.
Tantárgyfelelős
A szak minden tantárgyához tartozik felelős, akinek a tantárgy oktatásának szervezése, a tantárgy-fejlesztés, az oktatásában való részvétel stb. a feladata.
Teljes munkaidőben foglalkoztatott
Olyan oktatási feladatot ellátó, az intézménnyel határozott vagy határozatlan idejű munkaviszonyban, illetve közalkalmazotti jogviszonyban álló foglalkoztatott, aki az intézmény oktatói követelményrendszerében a munkakörre meghatározott feladatát teljes óraszámában látja el. Az akkreditációs követelményrendszer szempontjából egy személy egyidejűleg <i>legfeljebb két felsőoktatási intézményben</i> vehető tekintetbe teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóként (amennyiben a második intézményben való foglalkoztatása az első intézmény vezetőjének hozzájárulásával történik).
Tudományos (művészeti) műhely
Konkrét kutatási/fejlesztési/alkotói témakörben szakmailag elismert teljesítményt felmutató munkatársi kör.
Vezető oktató
Egyetemi/főiskolai tanár, <i>professor emeritus</i> ¹ , egyetemi docens, tudományos minősítéssel rendelkező főiskolai docens, valamint valamennyi szakterületen, tudományágban (művészeti területen) a magántanár, továbbá az intézményben foglalkoztatott tudományos főmunkatárs és tudományos tanácsadó.

¹ Az alap-, és mesterszakok indítási követelményrendszerének való megfelelés vizsgálata során a *Professor emeritus* címmel rendelkező oktatókat a MAB megfelelő aktivitásuk, szakmai teljesítményük bizonyítottsága esetén vezető oktatókként elfogadja.

I. A.) **ALAP**képzési szakok indításának tudományágtól független általános követelményei

1. Személyi feltételek¹

Alapszak jellemző	Követelmény
Szakfelelős	A szakfelelős az intézmény <i>teljes munkaidőben első helyen foglalkoztatott, tudományos fokozattal</i> rendelkező VEZETŐ oktatója. A szakfelelős egyidejűleg egy alapszakért felelős ² , és a szak legalább egy törzstantárgyának is felelőse.
Szakirány-felelős	Az intézmény <i>teljes munkaidőben első helyen foglalkoztatott, tudományos fokozattal</i> rendelkező oktatója.
Tantárgyfelelősök	TÖRZSANYAG ISMERETKÖREI ≡ ALAPOZÓ ÉS SZAKMAI TÖRZSTANTÁRGYAK SZAKMAI ISMERETKÖRÖK ≡ SZAKMAI TÖRZSTANTÁRGYAK + A DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK TANTÁRGYAI Egy oktató az alap- és mesterképzést figyelembe véve maximum 25 kreditpont értékű kötelező és kötelezően választható tantárgy felelőse lehet, beleértve a más oktatási intézményben másodhelyen betöltött foglalkoztatást is. (Több szakon/karon, ill. intézményben oktatott azonos tantárgy egyszer számít.)
Törzstantárgyak felelősei	Vezető oktatók, akiknek a) az <u>alpozó</u> és <u>szakmai</u> törzstantárgyak esetében: <ul style="list-style-type: none"> • legalább 50%-a tudományos (művészeti) fokozattal rendelkezik (vagy -2006. december 31-ig - minimum 20 éves gyakorlattal rendelkező dr. univ.) • legalább 2/3-uk teljes munkaidőben foglalkoztatott. b) a <u>szakmai</u> törzstantárgyak esetében továbbá: <ul style="list-style-type: none"> • legalább 40 %-a igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel bír.
Záróvizsgatárgyak felelősei	Vezető oktatók, akiknek legalább 2/3-a az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott.
A szakon oktatók munkaviszonya	A szak tanterve által meghatározott törzstantárgyak előadásainak legalább 75%-át az <i>intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott</i> oktatók tartják meg. A nem kifejezetten alpozó és elméleti tantárgyak oktatásában megfelelő szakmai, tervezési gyakorlattal, mesterségbeli tudással rendelkezők vegyenek részt. A gyakorlati foglalkozásokat legalább 50%-ban <i>teljes munkaidőben foglalkoztatott</i> munkatársak tartják meg ³ .

2. Tartalmi feltételek

Az intézmény által kidolgozott tanterv teljesíti a képzési és kimeneti követelményekben leírtakat.

Az indítandó képzés biztosítja a mesterképzésben való továbblépést, az arra történő alpozást, valamint a kiemelkedő képességű hallgatók előmenetelének szervezett segítségét, a tehetséggondozást.

3. Kutatás

1. Az intézményben olyan kutatási témák vannak, melyekben felkészítik a hallgatókat a mesterképzésre és a gyakorlati problémák elemzésére.
2. A szak tudományágában legyen országosan elismert tudományos műhellyel vagy együtt dolgozó szakmai közösséggel bíró alapvető K+F / művészeti terület.
3. Az oktatók rendszeresen publikáljanak és mutassanak fel tudományos / mérnöki / művészeti alkotói vagy oktatásfejlesztési eredményt

4. Infrastrukturális feltételek

1. A szakok infrastrukturális alapfeltételeinek folyamatos (időarányos) biztosítása az alábbiak szerint:

¹ Kis létszámú, vagy „fiatal” szakterülethez tartozó szakok, önálló szakképzettséget adó ilyen szakirányok esetén, ki-vételes esetben, a személyi feltételekre vonatkozó követelményeket az illetékes tudományági bizottság eltérően is értékelheti.

² Alapszakra épülő mester szak esetén mind az alapszak, mind a mester szak felelőse lehet ugyanaz a személy, aki továbbá a hagyományos szakok kifutásáig a jogelőd egyetemi/főiskolai szak felelőse is lehet.

³ Azon képzési területen, ahol külső intézményben folytatott gyakorlatot, terepgyakorlatot, stb. ír elő a képzési és kimeneti követelmény, ott az oktatók munkaviszonyára az 50%-os korlát nem alkalmazandó.

- a. a mindenkori hallgatói létszámnak megfelelő elhelyezés (tanterem, laboratóriumok, tanzéki szobák) hallgatók, oktatók és segéderők számára a képzések igényeinek megfelelően;
- b. a képzés oktatási eszközigénye;
- c. a képzést szolgáló szervezeti, hivatali struktúra működtetése;
2. Tanszéki, kari vagy intézményi könyvtár, amelyben az illető tudományág, interdiszciplináris terület legfontosabb folyóiratai megtalálhatók vagy elektronikusan elérhetők. Szakkönyvtálmánya tartalmazza a tantárgyi tematikák irodalomjegyzékében felsorolt könyveket.
3. Olyan korszerű szolgáltatásokat nyújtó informatikai hálózat megléte, amelyhez a hallgatók rendszeresen és szervezett formában hozzáférhetnek.
4. Legyenek meg a szakdolgozatok elkészítésének szakmai (kutatói, tervezési, mérési, stb.) feltételei.
5. A gyakorlati oktatás számára az intézménynek kell biztosítania az infrastrukturális feltételeket, illetve gyakorló helyeket.

5. A képzési kapacitásra vonatkozó elvárások

Az intézmény biztosítsa a képzési ág, valamint a szak **sajátosságainak megfelelő** személyi és tárgyi feltételeket **a tervezett hallgatói létszáma**.

6. Idegennyelvi követelmények

A diploma megszerzéséhez egy államilag elismert, középfokú C típusú általános nyelvi vizsga, vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél megszerzésének előírása szükséges.

7. Az idegen nyelven folyó képzésekre vonatkozó elvárások

(A MAB 1998/7/IX/2 sz. határozatára figyelemmel)

1. Az idegen nyelven folyó képzés tartalmilag feleljen meg az intézményben folyó azonos magyar nyelvű képzésnek. Amennyiben az idegen nyelven folyó képzés tanterve nem azonos a magyar nyelvű képzésével, úgy az eltéréseket részletesen be kell mutatni.
2. Az idegen nyelven folyó képzés oktatói feleljenek meg a magyar nyelvű képzéssel szemben támasztott személyi feltételeknek, rendelkezzenek megfelelő szakmai felkészültséggel, kvalifikációval és nyelvtudással.

I. B.) ALAPképzési szakok indításának tudományágtól függő egyedi specialitásai

A MAB szakértői véleményezési eljárásában általános elvek alapján egyedi döntéseket hoz. Az e dokumentum I.A. pontjában megfogalmazott követelmények a véleményezési keretet jelölik ki, az általános, tudományágtól független értékelési szempontokat rögzítik.

Az egyes konkrét véleményezések során természetesen figyelemmel kell lenni az érintett tudományág(ak) sajátosságaira, a szakmai elbírálás e sajátosságok fényében történik.

1. A természet- és műszaki tudományokhoz tartozó tudományágak speciális követelményei
 - A műszaki és a természettudományi területhez tartozó szakok esetén, amennyiben az alapszak és az ahhoz lineárisan kapcsolódó mesterszak együttesen teljesítendő kreditszáma a 330 pontot nem haladja meg, akkor azon intézményekben, amelyek a szakhoz kapcsolódó mesterszakot majdan indítani kívánják, az alapképzésben legalább 120 kreditet közös képzés után, elágazással, elméleti alapokat szélesítő (akadémiai) szakirányt célszerű felkínálni megfelelő belépési kritériumok teljesítése után azon hallgatóknak, akik a mesterképzésben részt szeretnének venni. Ez a szakirány a képzés korábbi szakaszában tanultakat kiegészítve elmélyíti a mesterképzés elméleti-szakmai megalapozását. Az akadémiai vonalon haladók is szakdolgozatot készítenek – a 289/2005 (XII.22.) Korm. rendelet értelmében – igazolva felkészültségüket a munkavállalásra ill. a továbblépésre. További követelmény, hogy az akadémiai szakirányon az alapozó és szakmai tantárgyak (kötelező tantárgyak) felelőseinek 80 %-a tudományos minősítéssel rendelkezzen. Az akadémiai szakirányt felvevő hallgatóknak a képzés menetében előnyként jelenik meg a mester szintű képzés erősebb megalapozása a BSc képzés keretei között. A mesterszintű képzést úgy kell megszervezni, hogy annak keretében az alapszak képzési időszakában akadémiai szakirányt fel nem vett hallgatók is részt vehessenek a képzésben, megszerezve az akadémiai szakirány ismereteit.

- A műszaki és a természettudományi alapszakok mindig tartalmazzanak informatikai, általános gazdasági és menedzsment, minőségügyi, környezetügyi, valamint EU ismereteket is.
2. A műszaki tudományokhoz tartozó tudományágak speciális követelményei:
- A műszaki képzési területhez tartozó szakok esetében feltétlenül szükség van minimum 40 kredit értékű természettudományos alapismereteket, valamint minimum 40 kredites differenciált szakmai törzsanyagot tartalmazó tanulmányi területre.

II. A.) MESTERképzési szakok indításának tudományágtól független általános követelményei

1. Személyi feltételek¹

<i>Mesterszak jellemző</i>	Követelmény
Szakfelelős	A szakfelelős az intézmény <i>teljes munkaidőben első helyen foglalkoztatott</i> VEZETŐ oktatója, aki <i>tudományos fokozattal és oktatott területén elismert szakmai referenciával</i> (témavezetés, eredményes kutatás, doktori iskolai részvétel) rendelkezik. Egyidejűleg <i>csak egy intézményben, csak egy mesterszakért</i> legyen felelős ³ . A szak legalább egy törzstantárgyának felelőse is legyen.
Szakirány-felelős	Az intézmény <i>teljes munkaidőben első helyen foglalkoztatott, a szakterületen tudományos fokozattal és -teljesítménnyel rendelkező vezető</i> oktatója.
Tantárgyfelelősök	TÖRZSANYAG ISMERETKÖREI ≡ ALAPOZÓ ÉS SZAKMAI TÖRZSTÁRGYAK; SZAKMAI ISMERETKÖRÖK ≡ SZAKMAI TÖRZSTÁRGYAK + A DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK TANTÁRGYAI Egy oktató az alap- és mesterképzést figyelembe véve maximum 25 kreditpont értékű kötelező és kötelezően választható tantárgy felelőse lehet , beleértve a más oktatási intézményben másodhelyen betöltött foglalkoztatást is. (Több szakon/karon, ill. intézményben oktatott azonos tantárgy egyszer számít.)
Törzstantárgyak felelősei	Vezető oktatók, akik <ul style="list-style-type: none"> • tudományos (művészeti) fokozattal rendelkeznek • legalább 2/3-uk első helyen az adott intézményben foglalkoztatott. Szakmai törzstantárgyak esetében továbbá: <ul style="list-style-type: none"> • 80 %-uk igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel rendelkezik, melyet a képzési terület sajátosságai szerint a tudományági bizottságok mérlegetnek.
Differenciált szakmai ismeretek, szakirányok tantárgyfelelősei	Szakirányonként tekintve legalább 50 %-ban tudományos (művészeti) fokozattal rendelkező oktatók, 2/3-uk teljes munkaidőben foglalkoztatott.
Záróvizsga tárgyak felelősei	Vezető oktatók, akiknek legalább 2/3-a az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott.
A szakon oktatók munkaviszonya²	A szak tanterve által meghatározott törzstantárgyak előadásainak legalább 75%-át az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott vezető oktatók tartásuk meg. A nem kifejezetten alapozó és nem elméleti tantárgyak oktatásában megfelelő szakmai, tervezési gyakorlattal, mesterségbeli tudással rendelkezők vegyenek részt. A gyakorlati foglalkozásokat legalább 50%-ban teljes munkaidőben foglalkoztatott munkatársak tartásuk meg ⁴ .

2. Tartalmi feltételek

Az intézmény által kidolgozott tanterv teljesíti a képzési és kimeneti követelményekben leírtakat.

¹ Kis hallgatói létszámú (< 15 fő), vagy „fiatal” szakterülethez tartozó szakok esetén, kivételes esetben, a személyi feltételekre vonatkozó követelményeket az illetékes tudományági bizottság eltérően is értékelheti.

² Kíváncsi, hogy a tudományos fokozattal rendelkező oktatók a szak egy teljes képzési ciklusán keresztül az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban, illetve munkaviszonyban álljanak. (A szakindítási kérelem, illetve a már működő szak akkreditációs értékelésekor MAB-hoz eljuttatott „akkreditációs beadvány” tartalmazza az intézményvezető erre vonatkozó nyilatkozatát.)

Az indítandó képzés biztosítja az általános és a szakmai kompetenciák (*ismeretek, tudás, készségek, jártasságok*) elsajátíttatását, valamint a kiemelkedő képességű hallgatók előmenetelének szervezett segítségét, a tehetséggondozást, a kutató-fejlesztő munkára a doktori tanulmányokra való felkészítést.

3. Kutatás

1. Az intézményben a szak tudományágában legyen legalább két országosan (ebből legalább egy nemzetközileg is) elismert tudományos műhellyel vagy együtt dolgozó szakmai közösséggel bíró alapvető K+F / művészeti terület.
2. Az oktatók az általuk gondozott diszciplínában rendszeresen publikáljanak és mutassanak fel tudományos, mérnöki/művészeti alkotói, fejlesztési eredményt.
3. Az intézmény olyan kutatási témákat művel, amelyekben felkészítik a hallgatókat a doktori képzésre.

4. Infrastrukturális feltételek

1. A szak infrastrukturális alapfeltételeinek folyamatos (időarányos) biztosítása (számszerű adatokkal való bemutatás) az alábbiak szerint:
 - a. a mindenkori hallgatói létszámnak megfelelő elhelyezés (tanterem, laboratóriumok, tanszéki szobák) hallgatók, oktatók és segédként szolgálók számára a képzések igényeinek megfelelően;
 - b. a képzés oktatási és kutatási eszközigénye;
 - c. a képzést és kutatást szolgáló szervezeti, hivatali struktúra és infrastruktúra működtetése.
2. Tanszéki, kari vagy intézményi könyvtár, amelyben az illető tudományág, interdiszciplináris terület legfontosabb folyóiratai megtalálhatók vagy elektronikusan elérhetők. Rendelkezik a szak vonatkozásában a képzéshez és kutatáshoz megfelelő szakkönyvtári háttérrel.
3. Olyan korszerű szolgáltatásokat nyújtó informatikai hálózat megléte, amelyhez a hallgatók rendszeresen és szervezett formában hozzáférhetnek.
4. Legyenek meg a diplomamunkák elkészítésének szakmai (kutatási, tervezési, mérési stb.) feltételei.
5. A gyakorlati oktatás számára az intézménynek kell biztosítania az infrastrukturális feltételeket, illetve gyakorló helyeket. Tanári szakképzettséget adó mesterszak esetén a tanári képesítés megszerzésének gyakorlati képzési és intézményi szervezeti feltételei álljanak rendelkezésre.

5. A képzési kapacitásra vonatkozó elvárások

Az intézmény biztosítsa a képzési ág, valamint a szak **sajátosságainak megfelelő** személyi és tárgyi feltételeket **a tervezett hallgatói létszámmra**.

6. Az idegen nyelven folyó képzésekre vonatkozó elvárások

(A MAB 1998/7/IX/2 sz. határozatára figyelemmel)

1. Az idegen nyelven folyó képzés tartalmilag feleljen meg az intézményben folyó azonos magyar nyelvű képzésnek. Amennyiben az idegen nyelven folyó képzés tanterve nem azonos a magyar nyelvű képzésével, úgy az eltéréseket részletesen be kell mutatni.
2. Az idegen nyelven folyó képzés oktatói feleljenek meg a magyar nyelvű képzéssel szemben támasztott személyi feltételeknek, rendelkezzenek megfelelő szakmai felkészültséggel, kvalifikációval és nyelvtudással.

II. B.) MESTERképzési szakok indításának tudományágtól függő egyedi specialitásai

A MAB szakértői véleményezési eljárásában általános elvek alapján egyedi döntéseket hoz. Az e dokumentum II.A. pontjában megfogalmazott követelmények a véleményezési keretet jelölik ki, az általános, tudományágtól független értékelési szempontokat rögzítik.

Az egyes konkrét véleményezések során természetesen figyelemmel kell lenni az érintett tudományág(ak) sajátosságaira, a szakmai elbírálás e sajátosságok fényében történik.

III.1.) Alap- és Mesterszakok SZÉKHELYEN KÍVÜLI indításának további követelményei

Az alap- és mesterképzési szakok székhelyen kívüli képzésben való szakindítási követelményei a fenti általános [I.A. illetve II.A. rész] és egyedi [I.B. illetve II.B. rész] követelményeken túlmenően a következők.

1. A székhelyen kívüli képzésben helyi illetőségű oktatók is vegyenek részt, nem célszerű, hogy a teljes oktatógárda minden alkalommal az anyaintézetből utazzon a kihelyezett képzés helyszínére, mert akkor kevésbé lehet biztosítani azt, hogy a képzésnek felelős, esetenként személyesen intézkedni, vagy a diákokkal kapcsolatot tartani képes gazdája legyen. Mindazonáltal a szakbizottságok mérlegelésére van bízva, hogy a két helyszín közötti távolság függvényében milyen megoldást fognak el.
2. Az infrastruktúra csak olyan mértékben különbözhet a székhelyen rendelkezésre álló infrastruktúrától, hogy az még ne okozzon minőségi különbséget az oktatásban.

III.2.) Alap- és Mesterszakok TÁVOKTATÁSI FORMÁBAN való indításának további követelményei

Az alap- és mesterképzési szakok távoktatási formában való szakindítási követelményei a fenti általános [I.A. illetve II.A. rész] és egyedi [I.B. illetve II.B. rész] követelményeken túlmenően a következők.

Bevezetés

Távoktatási tagozaton képzés minden tudományágban folytatható ha az ismeretanyag távoktatási formában történő átadása *mind az elméleti, mind a gyakorlati képzés során megvalósítható*, és biztosítja az ismeretelsajátítást, a képességek fejlesztését, valamint a kompetencia építés gyakorlatát. A képzés során *biztosítani kell azt, hogy a hagyományos oktatási formákkal azonos értékű (minőségű) diploma kerüljön kiadásra.*

A szemléletükben hallgató központú távoktatást folytató intézmények a rendszerszervezés szabályainak megfelelően működnek.

1. A távoktatási szervezeti egység általános követelményei

- a) Korszerű logisztikai és oktatástechnológiai módszerek alkalmazása. A gyakorlatban meglévő irányzatok közül bármelyiket követheti az intézmény, az akkreditációs rendszerben egyik irányzat sem kap preferálást. Meg kell határozni, hogy a képzés folyamatában az egyes modulok tartalmának elsajátítása mennyi egyéni tanulási időt, konzultációt stb. igényel.
- b) A hallgatók számára a teljes képzési időre vonatkozó tanulmányi tájékoztatót kell kiadni, amelyet a félévenkénti részletes tanulási útmutatók egészítenek ki. Ismertetni kell a kötelezően és a választhatóan rendelkezésre álló médiumokat (nyomtatott, elektronikus, stb.).
- c) Azért, hogy a tananyag önálló elsajátítása megfelelően legyen támogatva, biztosítani kell a folyamatos és színvonalas tananyagellátást, a tananyagokhoz való hozzáférést, valamint a konzultációs lehetőségeket.

2. A (nyomtatott és/vagy elektronikus) tananyagcsomagokkal szemben támasztott követelmények

- a) A tananyagcsomagok legyenek összhangban a képzés céljával, a tantervvel és a tantárgyi leírásokkal.
- b) A tananyag tartalma, szerkezete és nyelvezete legyen alkalmas az ismeretek egyéni elsajátítására.
- c) A tanulási útmutatóknak konkrét javaslatokat kell tartalmazniuk a hallgatók tanulási stratégiájára vonatkozóan, megkönnyítendő az egyéni tanulási folyamat és az önellenőrzés megszervezését.
- d) A tananyagokat a könnyebb megértés és a folyamatos önellenőrzés érdekében egészítsék ki nyomtatott és/vagy elektronikus segédletek.

3. Az ellenőrzés – értékelés követelményrendszere

- a) E rendszer:
 - képezze a teljes tananyagcsomag szerves részét,

- alkalmazkodjon az egyéni tanulás módszeréhez (önellenőrzés, konzultáció, informatikai alapon történő kapcsolattartás, évközi beszámoló, vizsga).
- b) Záróvizsgára csakis az intézmény székhelyén kerüljön sor, és a záróvizsga bizottságnak legyen külső, szakmailag elismert tagja.

4. Konzultáció

A konzultáció

- legyen a távoktatás szerves része, segítse elő a távoktatási tananyag hatékony elsajátítását.
- előadással nem helyettesíthető.
- biztosítása minden intézmény számára kötelező,
- során az infokommunikációs infrastruktúra használatát is biztosítani kell.
- hatékonyságának javítása érdekében az intézmény konzultációs központot hozhat létre.

5. A képzés személyi feltételei

A szakfelelős, szakirány-felelős, törzstantárgy felelős oktatókra vonatkozó követelményeket „Az alapszakok (bachelor) indításának akkreditációs minimumkövetelményei” c. fejezet tartalmazza. Ugyanakkor a távoktatási képzésben a speciális feladatok ellátásához további személyi háttérrel is biztosítani kell. Az ilyen jellegű feladatokat ellátókkal szemben támasztott követelmények:

1. Tananyagfelelős:

- Teljes- vagy részmunkaidőben foglalkoztatott,
- Hitelt érdemlően igazolnia kell, hogy részt vett távoktatási tagozaton történő közreműködéshez szükséges speciális képzésben.

2. Tutorok irányítója:

- Teljes munkaidőben foglalkoztatott,
- Távoktatási tapasztalattal kell rendelkeznie.

c) Tutor:

Egy tutorhoz egyidejűleg (egy szemeszterben) *legfeljebb 50 hallgató* és *legfeljebb 3 tantárgy* gondozása tartozhat.

6. Infrastrukturális feltételek

- a) A távoktatásban kiemelt jelentőségű a hatékony egyéni tanulást, az intézmény és a hallgató közötti folyamatos kapcsolattartást biztosító távoktatási keretrendszer megléte.
- b) A tananyag folyamatos korszerűsítéséhez tananyagfejlesztő háttérrel kell biztosítani.
- c) Az intézmény székhelyétől földrajzilag elkülönült konzultációs központ(ok)nak megfelelő informatikai háttérrel, szakkönyvtárral és a gyakorlati oktatás számára gyakorló hellyel kell rendelkeznie.
- d) A rendelkezésre álló tananyaggal a keretrendszert fel kell tölteni.

A III.2.) fejezetben (távoktatás) használt speciális fogalmak értelmezése:

<p>Konzultáció Olyan módszer, amely előkészíti, illetve segíti a hallgatók önálló tanulását, és a tananyag elsajátításával kapcsolatos egyéni problémáiknak tisztázását. Megkülönböztetünk bevezető, eligazító, a tanulmányi idő alatt rendszeresen tartott, összefoglaló (pl. vizsga előkészítő) konzultációt.</p>
<p>Tananyagfelelős A tananyagfelelős az intézmény szakmailag kompetens belső (vezető) oktatója, aki a távoktatási képzési formához is igazodva irányítani tudja a tananyagfejlesztést.</p>
<p>Tananyagcsomag Tanulási eszközök egységes egészét alkotó – tárgyasult vagy/és virtuális formában megjelentetett – együttese, amelyek a rendszerszervezés és folyamatszervezés követelményeinek megfelelően tanítási módszereket is tartalmaznak.</p>
<p>Tanulmányi útmutató A hallgató számára készült, a képzés egészét és részeit összefüggéseiben és célrendszerében bemutató, továbbá a követelményrendszert ismertető tájékoztató füzet, amelyet a hallgató a képzés megkezdésekor megkap.</p>
<p>Tanulási útmutató A tanuló számára készül, a tantárgy vagy a modul anyagának elsajátítását segíti, tájékoztatást ad a képzés menetéről, részéről és módszereiről. Időbeosztást ajánl, előírja a feladatok beküldési időpontját és a konzultációs lehetőségeket, megjelölve azok helyét és időpontját. Útmutatást ad a tanulás folyamatos és önálló szervezéséhez és értékeléséhez. Terjedelme változó (1-2 laptól vékony füzetig.)</p>
<p>Távoktatás Sajátos információ-technológiai és kommunikációs taneszközök, valamint ismeretátadás-tanulási módszerek használatával az oktató-hallgató interaktív kapcsolatára és az önálló hallgatói munkára épülő képzés, amelynek időtartamát, az ismeretátadás és a tanulmányok teljesítése ellenőrzésének formáit a hallgatóval kötött – egyéni tanulmányi rendre vonatkozó – megállapodásban a felsőoktatási intézmény határozza meg</p>
<p>Távoktatási segédlet A tananyag elsajátítását segítő – nyomtatott vagy multimédiás – eszközök. Pl.: szöveggyűjtemény, album, szótár, táblázat, film-részlet, Interneten elérhető linkek, kísérleti eszközök stb.</p>
<p>Távoktatási keretrendszer (képzési menedzsment rendszer) A távoktatási keretrendszer (képzésmenedzsment rendszer) a szerver-kliens architektúrában működő digitális hálózaton belül szerveralkalmazásként funkcionáló informatikai alkalmazás (szoftver), melynek feladata az elektronikus távoktatás (e-learning) szervezése, a képzési folyamat működtetése (a képzéseknek, elektronikus tananyagoknak a tanuló számára történő eljuttatása) és mindezek értékelése. A rendszer alkalmazásának középpontjában a hallgató(k)nak az elektronikus képzéseken - a képzési célok elérése érdekében - történő tevékenységének megszervezése és lebonyolítása áll.</p>
<p>Tutor A tutor a hallgatók személyes, szakmai tanácsadója, irányítója egy adott tananyag/modul önálló tanulásával történő elsajátításában. Gépi vagy személyes megjelenésű „partner” a tanulásban, akivel a hallgató párbeszédet folytathat, vitatkozhat. A hallgatók segítése részben előre megtervezett módon és időpontokban (személyesen, telefonon) történik, részben pedig folyamatos e-mail-es és/vagy forumos kapcsolattartás keretében valósul meg. Mindkettőt a tutor látja el. Egyik kapcsolattartási forma sem privilégizált!</p>
<p>Oktatástechnológia Az oktatástechnológia magában foglalja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a tanítási-tanulási folyamat hatékony megtervezését és irányítását; • a képzési cél megvalósításához és a tartalomhoz legmegfelelőbb módszerek, eszközök kiválasztását; • az audiovizuális, elektronikus információhordozók kutatását, fejlesztését, megvalósítását; • az eredmények diagnosztizálását és értékelését.

Intézményi beadványok kezelése; javításra, átdolgozásra történő visszaadásuk

2006/5/V. sz. MAB határozat (2006. 05.26.)

1. Amennyiben alapképzési-, vagy mesterképzési szak létesítési és indítási beadványát együttesen adják be a MAB-hoz véleményezésre, a létesítést és indítást egyidejűleg, lehetőleg ugyanazon bírálók véleményezték.
2. Ha a véleményező bizottság valamely létesítési és/vagy indítási beadvány esetén a beadvány(ok) javítását, átdolgozását szükségesnek látja, akkor a véleményező bizottság elnöke írásban a beadó intézmény vezetőjének – határidő tűzésével – a beadvány(ok) módosítását javasolhatja (a dékán / szakfe-

lelős egyidejű értesítése mellett) azzal a megjegyzéssel, hogy csak a megjelölt határideig beérkezett módosításokat tudja a MAB a szakvéleményének kialakításában figyelembe venni. Amennyiben a beadvány(ok) véleményezésében több bizottság is illetékes, akkor a bizottsági elnökök az esetleges módosítási javaslatokat összehangoltan, egy időben jelezzék a beadó intézmény vezetőjének (a dékán / szakfelelős egyidejű értesítése mellett). A javításra visszaadás a MAB véleményezés eredeti határidejét nem módosítja!

Irányelvek a doktori képzésről szóló Korm. rendelethez

2006/5/VI/1. sz. MAB határozat (2006.05.26.)

1. Doktori képzés csak doktori iskola keretei között folyhat. Egyénre szóló kivételeket az Intézmény doktori szabályzata kiemelkedő tehetségeknél tegye lehetővé (pl. egyéni tanulmányi rend, órahallgatási mentességek stb.). Korlátozott számú utánpótlást igénylő, de a kompetencia országos jelenléte miatt fontos kutatási területeken („kis szakok”) a közös tudományági háttérrel nyújtó doktori iskola keretein belül az EDT hozzájárulásával egyéni tanterv szerint is folyhat képzés. Az egyéni tanterv nem érinti a kötelezően előírt kreditszámot, amely minden oktatási formában egységesen 180 kredit. A 180 kredit tantermi órákból/szemináriumokból/vizsgákból, egyéni kutatómunkából és korlátozott számú óra oktatásából áll össze.
2. A doktori iskola tudományterületi, tudományági besorolását a többciklusú képzésre vonatkozó kormányrendelet 'képzési terület', 'képzési ág' megnevezéseit követve, a megfelelések jegyzékbe foglalásával kell megállapítani annak érdekében, hogy a hatályos Ftv 18.§. (3) bekezdésében, valamint a 27.§. (10) bekezdésében foglaltaknak érvényt lehessen szerezni.
3. Ugyanakkor be kell vezetni és definiálni a 'kutatási terület' fogalmát mint a doktori iskola azonosítására szolgáló, a tényleges működés kereteit tükröző további megnevezést. E megoldás lehetővé teszi, hogy egy intézményben azonos tudományágban több doktori iskola is működhessen, valamint keretet ad a valódi multidiszciplináris doktori iskolák egyszerűbb működéséhez. A nem ki-

vánatos felaprózódást az alapító tagokra vonatkozó előírások korlátozzák, viszont lehetőség nyílik a doktori iskola optimális méretének kialakítására. A fentiek alapján rögzíteni kell a doktori iskola nevét, amely a tudományágat és a kutatási terület elnevezését is magában foglalja.

4. Az állami ösztöndíjas létszámkeret elosztásában a minőség szerinti differenciálásnak az eddigieknél nagyobb teret kell biztosítani. Egyrészt oly módon, hogy az országos keretszámnövekményt pályázati és nem kulcs szerint kell elosztani, másrészt az intézményi létszámkeret min. 20%-ára az intézményen belül lehessen pályázni. Fokozatosan be kell vezetni, hogy az állami ösztöndíjas létszámkeret elosztására megállapított mutatók között a doktori iskolának a MAB által odaítélt kiválósági cím súlyozottan szerepeljen. Fokozatosan el kell érni, hogy a költségtérítés fedezze a tényleges ráfordításokat. Az országos keretnövekmény elosztását egy erre a célra létrehozott bizottság javaslata alapján az Oktatási Miniszter osztja el. A bizottságba a rektori konferencia, a DOSz, az FTT, az Akadémia és a MAB delegál később meghatározandó arányban.
5. A jelenlegi egyetemen belüli automatikus keretszámelosztás mechanikus voltának oldására az oktatói kar kapacitását is figyelembe kell venni a felvehető létszám elosztásakor. Alapelvként rögzítendő, hogy egy oktató max. 6 hallgató, illetve predoktor témavezetését vállalhatja. A keretelosztás módját az EDSZ tartalmazza.

6. Az állami ösztöndíjas létszámkeret jelentős növelését a képzés eddigi tapasztalatai nem indokolják. A nagyobb arányú keretszámnövelés helyett be kell vezetni a predoktori ösztöndíj intézményét. A predoktori ösztöndíjas keret az előző évben állami ösztöndíjjal felvettek számának 25%-a (jelenleg tervezett 100 helyett 250) legyen. Az ösztöndíj egy évre adható azok számára, akik vállalják, hogy disszertációjukat egy éven belül védelemre benyújtják. (A posztoktori ösztöndíj-rendszer létesítésének szükségességét a bizottság újra megerősíti, de nem része a jelen szabályzatnak.) A predoktori ösztöndíj bevezetésével egyidejűleg át kell tekinteni a más állami forrásokból nyújtott doktori ösztöndíj-lehetőségeket (pl. OTKA) és azok összhangját egységes elvek szerint megteremteni.
7. A képzés közbeni teljesítményértékelést be kell vezetni (monitorozás). Ennek módját az EDSZ határozza meg. (Az évenkénti kutatási beszámoló értékelése a minőségbiztosítási rendszer részét is képezheti.)
8. Az orvostudományokban, a 6 éves képzési időre tekintettel a doktori képzést – ha szükséges, az Ftv módosítása révén – a mester-szintű oklevél megszerzése előtt meg lehet kezdeni, de fokozatszerzésre csak az oklevél birtokában kerülhet sor. A további feltételeket az EDSZ-ben kell szabályozni. A korábbi kezdés természetesen nem jelenthet kettős hallgatói ösztöndíjat.
9. A doktori iskola létesítésének személyi feltételei: legalább 7 egyetemi tanár, közülük 4 fő DSc-vel rendelkezik. A DSc-vel nem rendelkező egyetemi tanároknak, ha eddig nem kapták meg a címet, vagy öt évnél régebben kapták meg, kérniük kell a DSc ekvivalencia megállapítását. A doktori iskola vezetője az Intézményben teljes állásban első helyen foglalkoztatott személy. Az alapító külső tag kategóriája megszűnik. Belső alapító tagnak számít a képzésben az egyetem és az MTA közötti szerződéssel részt vevő MTA kutatóintézet kutatóprofesszora (DSc, címzetes egyetemi tanár), az egyetemen működő MTA kutatócsoport tudományos tanácsadója és kutatóprofesszora, valamint az Intézmény professzor emeritusa is. Ez utóbbi, amennyiben és addig, míg az Intézmény az arra való alkalmasságot megállapította. A fentiekben túlmenően az alapító tagoknak a kutatási területhez illeszkedő kompetenciáját az utolsó 10 év érdemi publikációi alapján a MAB személyre szólóan véleményezi. A doktori képzésben közreműködő egyéb személyek: a doktori iskola oktatója, a doktori iskola témavezetői, a doktori képzés tanácsadója.
10. A multi-és interdiszciplinaritás a doktori iskola azonosítására bevezetendő 'kutatási terület' fogalom révén egyértelműbbé tehető, illetve a tudományágak közös érintkezési felületének megnevezésével (kutatási terület) a külön multi-, ill. interdiszciplináris besorolás megszüntethető. (lásd fent a 3. pontot.). Ugyanakkor szükséges valamelyik képzési ág (átmenetileg tudományág) megjelölése az adminisztráció és a diploma szövege szempontjából).
11. A doktori iskolának nem kell egy karhoz kötődnie. Az egyetemi karrá minősítés feltétele nem okvetlenül önálló doktori iskola, hanem megfelelő számú oktatóinak részvétele alapító tagként az egyetem doktori képzésében.
12. Az MTA intézetekkel való együttműködés alapelvei:
- a) Az Egyetem és az MTA-kutatóintézet doktori képzésre vonatkozó együttműködését szerződésben kell rögzíteni, ami kiterjed a személyi és a finanszírozási kérdésekre, valamint az ösztöndíjas keret elosztásának módjára is. A szerződést csatolni kell a létesítési kérelemhez. (ld. még a 7. pontot.)
 - b) A doktori iskola az EDT hatálya alá tartozik, az oklevelet az Egyetem adja ki.
13. Az abszolutóriumot szerzettek MPhil oklevél-szerzési lehetőségére tett javaslat nem kapott támogatást.
14. Több magyarországi felsőoktatási intézmény által közösen működtetett doktori iskola esetén gesztorintézményt kell megnevezni, amely
- a) az oklevél-kiállítás jogával rendelkezik
 - b) a pénzügyi támogatás elosztásáért felelős
 - c) amelynek EDT-je hatálya alá tartozik a DI. Ha az érdekelt intézmények **successív** jellegű képzésben állapodnak meg (pl. első év az egyik, második év a másik egyetem doktori iskolájában), a feltételek e szerint változnak. A felelősség közös, a diploma kiadásának rendjét az egyetemközi megállapodás szabályozza. Ha szükséges, módosítani kell az Ftv-t annak érdekében, hogy a képzés joga a társult intézményt is megillessen.
15. Magyarországi és külföldi felsőoktatási intézmény által közösen működtetett doktori iskola esetén vagy mindegyik intézmény a

saját hallgatóinak saját oklevelet ad ki, csak a képzés folyik részlegesen a másik intézményben (részképzés, kreditelismerés) vagy közös oklevelet adnak ki, melynek feltétele:

- a) mindegyik intézmény doktori iskolája akkreditált a saját országában, vagyis a 7 alapító taggal a magyarországi fél önállóan is rendelkezik
- b) társuló külföldi intézmény az adott tematikában az elmúlt 5 évben megfelelő számú oklevelet adott ki. (átmeneti intézkedés)

16. A disszertációk nyilvánosságát az oklevelet kiállító Intézmény honlapján való közzétételrel kell biztosítani.

17. Az oklevél megszerzéséhez szükséges nyelvismeret előírásait az EDT állapítja meg az Ftv előírásai alapján.

18. Disszertáció nyelve a magyaron kívül az adott szakmai közösség által elfogadott nyelv is lehet, ha ahhoz, az EDT hozzájárul.

19. A szigorlati bizottság tagjainak egyharmada külső tag legyen. (Külső tag, aki az intézmény doktori képzésében semmilyen formában nem vesz részt.)

További teendők:

- a) A doktoranduszi jogviszonnyal kapcsolatos elvekre a DOSz tegyen javaslatot a bizottság számára.
- b) Az ODT és a DOSZ együttesen vitassa meg a jelenlegi képzés problémáit, és tegyen javaslatot a jelenleg működő doktori iskolák minőségének javítását szolgáló további szempontokra. Ezen a megbeszélésen a MAB és az FTT vegyen részt.
- c) A kutatóegyetemre vonatkozó szabályozás ismeretében a doktori iskolák és a speciális intézményi státusz közötti összefüggést át kell gondolni.
- d) A jelen irányelvek szövegének parafálása után meg kell kezdeni a kodifikációs munka előkészítését, ugyanakkor az irányelveket nyilvánosságra lehet hozni.

Alap- és mesterszakok létesítésének és indításának új eljárási rendje

A szakértői véleményezési eljárás (Ftv 106. §) eljárási rendje 2006. július 1-től

2006/6/VIII/1. sz MAB határozat (2006.06.30)

1. A kérelem benyújtása

A szakértői vélemény iránti kérelmet (=beadvány) felsőoktatási intézmény vezetője közvetlenül a MAB-hoz, a MAB elnökének címezve nyújthatja be az alábbiak szerint:

1.1. Alapszak létesítések

1.1.1. A 289/2005 (XII.22.) Korm. rend. 1.sz. mellékletében felsorolt szakok esetében az érintett intézmények konzorciumi együttműködésében kidolgozott alapszak létesítési beadvány bármikor benyújtható a MAB titkárságára.

1.1.2. A fenti mellékletben nem szereplő szak esetében a felsőoktatási intézmények vezetőinek konferenciája által létrehozott illetékes szakmai bizottság javaslata alapján, a képzésben érdekelt ágazati minisztériumok véleményének csatolásával nyújtható be a szaklétesítési beadvány a MAB titkárságára.

1.1.3. A hitéleti képzések szaklétesítési anyagai az illető intézmény vagy intézmények, illetve a fenntartó kezdeményezésére bármikor benyújtható.

1.2. Alapszak indítások

Az alapszak indítási beadvány az adott szak képzési és kimeneti követelményeinek (KKK) az OKM honlapján való közzététele után nyújtható be a MAB titkárságára. (Hitéleti képzés esetén a KKK a fenntartó által is közzétehető.)

1.3. Mesterszak létesítések

1.3.1. A mesterszak létesítési beadvány a MAB titkárságára bármikor benyújtható.

1.3.2. A mesterszak indítási eljárással egyidejűleg kezdeményezett mesterszak létesítés egy intézményi kísérőlevéllel történjen, a létesítési és indítási beadvány egyszerre történő csatolásával. Ebben az esetben a MAB csak egy intézmény mesterszak indítási beadványát fogadja be a szaklétesítési beadvánnyal egyidejűleg. További intézmények vonatkozó szakindítási beadványai az adott mesterszak KKK-jának az OKM honlapján való közzététele, vagy – hitéleti képzés esetén – a fenntartó által kezdeményezett megjelenése után nyújthatóak be a MAB titkárságára.

1.4. Mesterszak indítások

A mesterszak indítási beadvány – a fenti 1.3.2. eset kivételével – az adott szak kép-

zési és kimeneti követelményeinek (KKK) miniszteri rendeletben való, vagy –hitéleti képzés esetén – a fenntartó által kezdeményezett megjelenése után nyújtható be a MAB titkárságára.

A beadványokat a MAB honlapjáról letölthető útmutatókban meghatározott formai követelményeknek megfelelően kell elkészíteni.

2. A kérelem formai vizsgálata

Amennyiben az adott szakra vonatkozó KKK még nem jelent meg, a szakindítás véleményezési eljárása – a mesterszak létesítési és indítási beadványának egyidejű benyújtása kivételével – nem indul meg, a kérelmet a MAB nem érkezteti.

Ha az érkeztetett kérelem nem felel meg a formai követelményeknek, a MAB Titkársága a kérelmezőt hiánypótlásra hívja fel határidő tűzésével. A határidő eredménytelen elteltét követően a MAB az ügyet a szakértői vélemény megtagadásával lezárja.

3. A tudományági bizottsági véleményezés

- 3.1. A kérelem a tudományági hovatartozása alapján az illetékes tudományági bizottság(ok)hoz, tanári mesterszakok esetén pedig az illetékes tudományági bizottság(ok)hoz és a Tanárképzési bizottsághoz, kerül véleményezésre.
- 3.2. Az illetékes bizottsági elnök legalább két szakértőt kér fel bírálónak.
- 3.3. A szakértők a jogszabályok és a MAB követelményrendszere alapján összeállított bírálati lap kitöltésével adják meg véleményüket. Ellentétes vélemények esetén az elnök újabb szakértőt kér fel.
- 3.4. Tanárképzési mesterszak esetén a véleményező bizottságok a kérelmek véleményezéséhez kérelmenként egy-egy külső szakértőt kérnek fel. A bizottságok elnökei továbbá felkérhetnek egy-egy bizottsági tagot, vagy tagok egy-egy kisebb csoportját, hogy a kérelmeket, vagy a kérelmek egy-egy halmazát, a beérkezett külső szakértői véleménnyel együtt tárgyalásra az adott bizottság elé terjesszék. A tudományági bizottságok és a Tanárképzési bizottság a külső véleményezést időben egyszerre, párhuzamosan végeztetik.
- 3.5. A mesterszak létesítési és indítási beadványának egyidejű benyújtása esetén a létesítést és indítást lehetőleg ugyanazok a bírálók véleményezzék.

3.6. A véleményező bizottság a jogszabályokban foglaltak és a MAB követelményrendszere alapján kialakítja állásfoglalását, melyet a tudományági bizottság elnöke az illetékes tudományterületi szakbizottság (kollégium) elé terjeszt. A véleményező bizottság a szakértői véleményekhez nincs kötve.

3.7. Ha a véleményező bizottság valamely létesítési és/vagy indítási beadvány esetén a beadvány(ok) javítását, átdolgozását szükségesnek látja, akkor a véleményező bizottság elnöke írásban a beadó intézmény vezetőjének – határidő tűzésével – a beadvány(ok) módosítását javasolhatja (a dékán / szakfelelős egyidejű értesítése mellett) azzal a megjegyzéssel, hogy csak a megjelölt határideig beérkezett módosításokat tudja a MAB a szakvéleményének kialakításában figyelembe venni. Amennyiben a beadvány(ok) véleményezésében több bizottság is illetékes, akkor a bizottsági elnökök az esetleges módosítási javaslatukat összehangoltan, egy időben jelezzék a beadó intézmény vezetőjének (a dékán / szakfelelős egyidejű értesítése mellett). A javításra visszaadás a MAB véleményezés eredeti határidejét nem módosítja.

3.8. Tanárképzési mesterszak esetén a tudományági bizottságok az egyes kérelmek tekintetében kialakított javaslatukat, azok részletes indoklásával együtt, a formailag hiánytalan beadvány és felkérő levél beérkezésétől számított 60 napon belül tájékoztatásul megküldik a Tanárképzési bizottságnak. A Tanárképzési bizottság javaslatát az általa kezdeményezett szakértői vélemények, valamint az illetékes tudományági bizottság(ok) javaslatainak ismeretében alakítja ki. A Tanárképzési bizottság elnöke véleménykülönbségek esetén egyeztetést kezdeményez az illetékes tudományági bizottság elnökével. Ennek eredményét a plénum elé terjeszti.

4. A tanárképzési bizottság eljárása

A Tanárképzési bizottság javaslatát, a nem tanári szakok véleményezésével azonos rendben, a szükségesnek ítélt további egyeztetések után, a szaktudományilag illetékes kollégium(ok), illetve a tanárság tekintetében közvetlenül a plénum elé terjeszti. Amennyiben az egyeztetések a szaktudományilag illetékes kollégium(ok) ülése előtt nem vezetnek eredményre, az adott ügy az elnökség elé kerül. Az ügy elnökségi

tárgyalására meg kell hívni az érintett bizottságok elnökeit.

5. A tudományterületi szakbizottság (kollégium) eljárása

Az illetékes tudományterületi szakbizottság a kérelem ügyében a tudományági bizottsági állásfoglalás(ok) ismeretében határozati javaslatot terjeszt a MAB testülete elé, vagy az ügyet – megfelelő indoklással és a MAB véleményezési határidejét is figyelembe véve – visszaadja az illetékes szakbizottságnak újabb tárgyalásra.

6. A testület határozathozatala

A MAB testülete a jogszabályokban foglaltak és a MAB követelményrendszere alapján véleményt nyilvánít a kérelem ügyében.

A kérelem ügyében hozott határozatról és annak indoklásáról a MAB elnöke tájékoztatja a kérelmező intézmény vezetőjét.

Határidő: a MAB a formai követelményeinek mindenben megfelelő beadvány és felkérő levél MAB titkárságra érkezésétől számított 120 napon belül megadja a szakértői véleményt. A határidőt a MAB elnöke egy alkalommal 30 nappal meghosszabbíthatja. A MAB a kérelmező intézményt a határidő meghosszabbításáról írásban értesíti.

7. Felülvizsgálat

A szakértői vélemény ellen nincs helye fellebbezésnek. Szakindítás véleményezése esetén, ha az intézmény a szakértői véleményben foglaltakkal nem ért egyet, az Ftv 106. § (2) bek. szerint, írásba foglalt indoklással, a Felsőoktatási Regisztrációs Központnál eljárást kezdeményezhet. A MAB a Felsőoktatási Regisztrációs Központ felkérésére felülvizsgálati eljárásban újabb szakértői véleményt ad.

A MAB intézmény- és karlétesítési követelményrendszere, az akkreditáció feltételei

2006/6/VIII/2. sz. MAB határozat (2006.06.30) (A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. (IV. 5.) Korm. rend. 5. sz. melléklete alapján)

Általános elvárások:

- A felsőoktatási intézményben a kar alapképzéshez, illetve az alapító okiratban meghatározott alaptervekenységhez igazodó strukturálódása folytán magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és a felsőoktatási intézmény más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit és ez alapján biztosítja az intézményben a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezését.
- A kar a különböző képzési szintek (alapképzés, mesterképzés, doktori képzés, továbbá felsőfokú szakképzés, szakirányú továbbképzés) közül legalább kettőben szervezzen oktatást.
- Kari tagozódású intézmény minden szakja a kari struktúrába legyen beilleszthető.
- Több kar által szervezett interdiszciplináris (karközi) képzéseknél legyen a szaknak a képzésért felelős és a képzés adminisztrációját végző gesztorkara.
- Az alap- és mesterszakokra számítva az egy szakra felvett hallgatók átlagos létszáma legalább nyolcvan fő.

- A kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma legalább negyven fő.
- A megfelelő oktatói állományt, a kutatást, fejlesztést, valamint a szükséges infrastruktúrát az oktatott szakok, azok száma, tudományága határozzák meg. (L.: 2006/5/IV/1. sz. MAB határozat: alapképzési- és mesterképzési szakok indításának MAB követelményei).

Főiskolai kar akkreditálható, ha teljesíti az általános elvárásokban megfogalmazottakat. Állami felsőoktatási intézményben **bölcsész főiskolai kar** csak akkor akkreditálható, ha a magyar, történelem, illetve filológia képzési ágak mindegyikén legalább egy alapképzési szakon folyik képzés.

Egyetemi kar akkreditálható, ha teljesíti az általános elvárásokban megfogalmazottakat, továbbá ha van legalább egy akkreditált doktori iskola, vagy a kar az intézmény egy kari tudományágat magába foglaló doktori iskola munkájában részt vesz (Induló kar esetén adott határideig kell teljesíteni e feltételt); Állami felsőoktatási intézményben **bölcsész-tudományi egyetemi kar** csak akkor akkreditálható, ha a magyar, történelem, filológia, valamint szabad bölcsészet képzési ágak mindegyikén legalább egy-egy alapképzési szakon folyik képzés.

FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY AKKREDITÁCIÓJÁNAK FELTÉTELEI

(A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. alapján)

Felsőoktatási intézmény akkreditálható, ha

1. Legalább egy képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, több szakon az alábbi pontok szerint választható képzési szerkezetben
 - a) alapképzést,
 - b) alap- és mesterképzést,
 - c) alap-, valamint mester- és doktori képzést,
 - d) mester- és doktori képzést folytat.
2. Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral. (Állandó oktatói, kutatói karral akkor rendelkezik, ha az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább hatvan százalékát munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja.

3. Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel és más eszközökkel, valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel).

FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY EGYETEMKÉNT AKKREDITÁLHATÓ, ha továbbá

4. legalább két képzési területen jogosult mesterképzésre, valamint
5. legalább egy tudományterületen, két tudományágban vagy egy művészeti ágban jogosult doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére.
6. a munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább egyharmada tudományos fokozattal rendelkezik.

SZEMÉLYI HÍREK

Véleményező bizottságok, ad hoc bizottságok

A Tanárképzési Bizottság elnöke

2006/1/VII. sz. MAB határozat (2006.01.27.)
A plénum titkos szavazással (19:1) Pukánszky Bélát (SZTE) választotta meg a Tanárképzési bizottság elnökévé (s így tanácskozási jogút

tagjává), Falus Iván (ELTE) pedig társelnök lett. Fésüs László javasolta, hogy a bizottságba a tagok jelölése a „terepről is történjen meg”.

A Tanárképzési bizottság tagjai

2006/2/VI/2. számú MAB határozat (2006.02.24.)

	<i>Név</i>	<i>Jelölő</i>	<i>Cím, munkakör</i>	<i>Intézmény</i>
1.	Pukánszky Béla elnök	SzTE (MRK, ELTE)	DSc, egyetemi tanár	SzTE BTK Neveléstudományi Tsz.
2.	Falus Iván társ-elnök	Pszich. és Nev.tud. biz. elnöke	CSc, tszv	ELTE PPK Neveléstudományi Tsz.
3.	Czeglédy István	FFK, önálló állami főisk. jelöltje	intézetigazgató	Nyíregyházi Főiskola
4.	Forray Katalin	MRK	DSc, egyetemi tanár	PTE BTK
5.	Györgyiné Koncz Judit	MRK	rektorhelyettes	Károli Gáspár Református Egyetem
6.	Homor Géza	integrált egyetem főiskolai kara	főigazgatóhelyettes	SzTE JGYTFK Főigazgatói Hivatal
7.	Hunyady Györgyné	ELTE	főiskolai tanár	ELTE
8.	Iker János	OKNT	rektorhelyettes	BDF Rektori Hivatal
9.	Kadocsa László	tanári szakképző intézmények	főigazgatóhelyettes	Dunaújvárosi Főiskola
10.	Kis-Tóth Lajos	FFK, önálló állami főisk. jelöltje	ált. főigazgatóh.	Eszterházy Károly Főiskola, Eger
11.	Köpf Lászlóné	OKNT	igazgató	Öveges József Fővárosi Gyak. Isk. Bp
12.	Dr. Pintérné Grundmann Frida	Pukánszky Béla, a bizottság elnöke	osztályvezető	Nagykanizsa Polgármesteri Hivatal Művelődési és Sportosztály 8800 Nagykanizsa Erzsébet tér 7.
13.	Dr. Szenes György	Pukánszky Béla, a bizottság elnöke	igazgató (OKNT alelnök)	Bolyai János Fővárosi Gyak. Műszaki Szakközépisk., 1134 Bp. Váci út 21.
14.	Dr. Komáromi Sándor	MAB elnökség	igazgató	Kétegyháza, Mezőgazdasági Szakközépisk., 5741 Kétegyháza Gyula u. 6.
15.	Óbert Jánosné	MAB elnökség	igazgató-helyettes	Szent István Közgazdasági Szakközépiskola, 1095 Bp. Mester u. 56-58.
16.	Szabó László Tamás	MAB elnökség	egyetemi tanár, tszv	DE BTK Neveléstudományi Tsz
17.	Veres Pál	MAB elnökség	igazgató	Földes Ferenc Gimnázium 3525 Miskolc Hősök tere 7.

Hit- és vallástudományi bizottság elnöke, új tagja

2006/2/VI/1. sz. MAB határozat (2006.02.24.)
2006. március 1. – december 31. között a MAB plénumán az egyházi felsőoktatási intézmények képviseletét tanácskozási joggal, valamint a Hit- és vallástudományi bizottságban az elnöki tisztséget a bizottság tagja, Zsengellér József

(PhD), a Pápai Református Teológiai Akadémia főiskolai tanára látja el.
A Magyarországi Evangélikus Egyház delegálása alapján Fabiny Tamás helyett a szakbizottság új tagja: dr. Béres Tamás, az Evangélikus Hittudományi Egyetem adjunktusa.

Változások intézményi akkreditációs LB-kben

2006/2/VI/3. sz. MAB határozat (2006.02.24.)

- TTK: Probáld Ferenc (földtudomány) lemondott. Helyette javaslat: Hetényi Magdolna akadémikus, SzTE
- DE BTK + WPFK művelődésszervező – andragógia – (párhuzamosságok) szakértőjeként új bizottsági tag nem vesz részt a munkában
- EÜFK-ba kiegészítés kérés (Zsiga László, SE EÜ Kar, főiskolai docens)

2006/3/VI/2. sz. MAB határozat (2006.04.28.)

DE Agrár karok: Bedő Zoltán kari LB elnök helyett Ördögh Vince CSc, NYME;
Mátyás Csaba helyett új tag: Nahlik András PhD., NYME
Nyíregyházi Főiskola: az LB kiegészítése 1 fő gazdálkodási szakértővel: Hetesi Erzsébet CSc, SZTE KTK dékán

Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola közbülső eljárást végző LB tagjai

2006/2/VI/4. sz. MAB határozat (2006.02.24.)

LB elnök: Wojtilla Gyula lemondott, helyette javasolt: Karin Preisendanz (Univ. Wien)

Tagok: Négyesi Mária (egyetemi tanár, ELTE), Porció Tibor (egyetemi docens, SzTE)

Második körös akkreditációs értékelésben részt vevő intézmények ad hoc kollégiumainak tagjai

2006/4/VII/1. sz. MAB határozat (2006.04.28.)

Második akkreditációs kör második etapjának kari tagozódású intézményei		Koordináló elnök	Javaslat az ad hoc kollégium tagjaira
1. DE (Debrecen)	1. Agrárgazdasági és Vidékfejl. Kar	Hatvani László	Szendrő Péter, Józsa Árpád Jankovics József, Sáska Géza, Róna-Tas András, Horváth Ádám Makara Gábor Keviczky László Szennyessy Judit, Zalai Ernő Pálincás G., Mecsi J., Papp Sándor Páczelt István , Kollár János
	2. Mezőgazdaságtudományi Kar		
	Allam- és Jogtudományi Kar Általános Orvostudományi Kar		
	3. Bölcsészettudományi Kar		
	4. Egészségügyi Főiskolai Kar		
	Fogorvostudományi Kar		
	Gyógyszerésztudományi Kar		
	5. Hajdúb.-i Pedagógiai Főisk. Kar.		
	6. Informatikai Kar		
	7. Közgazdaságtudományi Kar		
8. Műszaki Főiskolai Kar			
9. Természettudományi Kar			
Konzervatórium (művész képzések)			
2. KE (Kaposvár)	1. Állattudományi Kar	Bedő Zoltán	Szendrő Péter , Józsa Árpád Sáska G., Jankovics József, Zalai Ernő, Szennyessy Judit Horváth Ádám
	2. Csokonai V. M. Pedag.-i Főisk. Kar		
	3. Gazdaságtudományi Kar		
	4. Művészeti Főiskolai Kar		
3. NYF (Nyíregyháza)	1. Bölcsészettud.-i és Művészeti FK	Békési Imre	Jankovics J., Kertész A. Szennyessy Judit Szendrő Péter, Józsa Árpád Hatvani László Pukánszky Béla, Sáska Géza
	2. Gazdaság és Társadalomtud.-i FK		
	3. Műszaki és Mezőgazd.-i F Kar		
	4. Természettud. Főiskolai Kar		
	Tanárképzés		
4. TSF (Szarvas)	1. Gazdasági Főisk. Kar (Bcsaba)	Babinszky László	Szennyessy J., Zám Éva Szendrő Péter, Papp Sándor , Sáska Géza, Makara Gábor
	2. Mezőgazdasági FK (Mezőtúr)		
	3. Mezőgazd. Víz és Környgazd. FK.		
	4. Pedagógiai Főiskolai Kar (Szarvas)		

<i>Második akkreditációs kör második etapjának nem kari tagozódású intézményei</i>	<i>LB elnök</i>	<i>Javaslat az ad hoc kollégiumra</i>
<i>5. Nemzetközi Üzleti Főiskola (Budapest)</i>	<i>Temesi József (BCE)</i>	<i>Zám Éva, Szennyessy Judit, Iványi Károly</i>
<i>6. Zsigmond Király Főiskola (Budapest)</i>	<i>Balaton Károly BCE</i>	<i>Zám Éva, Szennyessy Judit, Iványi Károly</i>
<i>7. Apor Vilmos Katolikus Főiskola (Vác)</i>	<i>Nádasi Mária (ELTE)</i>	<i>Hit- és vallástudományi bizottság + Pukánszky Béla szakvéleményét kikéri</i>
<i>8. Kölcsey Ferenc Ref. Tanítóképző F.(Debrecen)</i>	<i>Nádasi Mária (ELTE)</i>	
<i>9. Sárospataki Ref. Teol. Akadémia (Sárospatak)</i>	<i>Lukács László (Sapientia Hittud. Főisk.)</i>	

A MAB elnökének bírósági bejegyzés miatt szükségessé váló megerősítése

*2006/6/VI/1. sz. MAB határozat (2006.06.30.)
A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság alakuló ülése egyhangúlag elfogadta a*

MAB átalakulását és elnöki tisztében nyílt szavazással (senki nem kívánt titkos szavazást), egyhangúlag megerősítette Fésüs Lászlót.

A MAB Felülvizsgálati Bizottsága

*2006/6/VI/2/1. sz. MAB határozat (2006.06.30)
A MAB Felülvizsgálati Bizottsága tagja: Bíró Péter (BME, MTA r. tagja, az MRK jelöltje), Róna-Tas András (SZTE, MTA r. tagja, MAB*

elnökség jelöltje.), Szekeres Júlia (PTE, DSc elnökség jelöltje). Mindhárman vállalták a megbízatást.

A MAB Doktori Bizottsága elnöke

*2006/6/VI/2/2. sz. MAB határozat (2006.06.30)
A plénum a leköszönő elnök, Róna-Tas András helyére támogatta Michelberger Pál megbízá-*

sát a Doktori Bizottság elnöki feladatainak el látására.

Felügyelő Bizottság tagjai

*2006/6/VI/3. sz. MAB határozat (2006.06.30.)
MRK delegált: Mezősi Gábor DSc (SzTE)
MTA delegált: Patkós András DSc (ELTE)*

Harmadik tag: OM miniszterrel egyeztetés kezdeményezve

Az orvostudományi doktori iskolák kiválósági megítélése

*2006/6/VI/4. sz. MAB határozat
Az orvostudományi doktori iskolák kiválóságának megítélésére felkért bizottság tagjait a plénum az alábbiak szerint hagyta jóvá:
Dr. Arányi Péter DSc, Sanofi-Aventis Mo. RT. (gyógyszertud.)
Dr. Bauer Győző professzor az MTA külső tagja, SzTA(Pozsony), (kísérleti orvostud.)
Dr. Illés Péter professzor, (Lipcse, Németország), (gyógyszertan)
Dr. Kovács Kálmán professzor, Univ. Toronto, Kanada, (klin. orvostud.)*

*Dr. Kunos György professzor, NIH, USA, (elm. orvostud.)
Dr. Patthy László az MTA tagja, SzBK Enzimol. Int., (mol.biológia)
Dr. Petrányi Győző az MTA tagja, OGYK, (klin. orvostud.)
(Esetleg:
Dr. Görög Sándor az MTA tagja, Richter G. RT.,(analitika)
Dr. Szántay Csaba az MTA tagja, BME, MTA KK-BKI, (gyógyszerkémia)*

Az Állam-, jog- és közigazgatás tudományok bizottsága elnöke

Az Állam-, jog- és közigazgatás tudományok elnöke, dr. Gáspárdy László röviddel a MAB-tagságról való lemondása után elhunyt. A bi-

zottság elnöki tisztére a társelnök, dr. Máthé Gábor kapott felkérést.

INTÉZMÉNYI, KARI HATÁROZATOK

Második körös intézményi akkreditációs értékelések

Szegedi Tudományegyetem második körös intézményi akkreditációs értékelése

2006/2/III/1. sz. MAB határozat (2006.02.24.)
Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne az egyes karokra, a képzésekre (alapképzés, szakirányú továbbképzés, doktori képzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat és azok indoklását, valamint a jelentésben megfogalmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma 2006. február 24-i ülésén elfogadta. A Szegedi Tudományegyetem második intézményi akkreditációs értékelésének hatálya: 2014. február 28.
A plénum a „Kitekintés: az SZTE tanárképzésének kilátásairól” című összefoglalóhoz egy kiegészítő megjegyzést fűzött:

A MAB hangsúlyozni kívánja, hogy a tanárképzésben tapasztalt párhuzamosságok felszámolása, a tanárképzés kérdésének az Egyetem integrációs folyamatába illeszkedő megoldása az Egyetemre váró feladat, amelynek megoldása során a MAB által felkért tanárképzési szakértő véleményét a MAB plénuma javasolja megfontolás tárgyává tenni.

A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), Intézményi akkreditációs jelentések menüpont.

Szent István Egyetem második körös intézményi akkreditációs értékelése

2006/2/III/2. (Int) Az intézményi észrevételek figyelembevételével véglegesített akkreditációs jelentést, benne az egyes karokra, a képzésekre (felsőfokú szakképzés, alapképzés, szakirányú továbbképzés) vonatkozó akkreditációs határozatokat és azok indoklását, valamint a jelentésben megfogalmazott javaslatokat, ajánlásokat a MAB plénuma 2006. február 24-én elfo-

gadta. A Szent István Egyetem második intézményi akkreditációs értékelésének hatálya: 2014. február 28.

A MAB intézményi akkreditációs eljárási rendje értelmében a plénum által elfogadott akkreditációs jelentések nyilvánosak. Hozzáférési helyük: MAB honlap (www.mab.hu), MAB határozatok menüpont.

A Gábor Dénes Főiskola második körös intézményi akkreditációs jelentése

2006/3/IV. sz. MAB határozat (2006.03.24.)
A Gábor Dénes Főiskola akkreditációs vizsgálatának eredményeként a MAB összességében azt állapította meg, hogy a Főiskola új vezetése az előző, határozott időre szóló akkreditáció indoklásában megfogalmazott hiányosságok megszüntetése érdekében határozott lépéseket tett: eredmények az oktatógárda fiatalításában, a laboratóriumi infrastruktúra fejlesztésében és a szakspecifikus kutató-fejlesztő tevékenység előmozdításában is kimutathatók. Ugyanakkor a MAB a lineáris képzési rendszerre történő áttéréshez több – a vizsgáztatási rendszerre, a személyi háttérre, a kutatási tevékenységre vonatkozó – javaslatot fogalmazott meg, és szükségesnek tartja, hogy négy év múlva kerüljön sor ezen javaslatok gyakorlati megvalósításának vizsgálatára.
A MAB plénuma e határozatában elfogadta a Gábor Dénes Főiskola második intézményi

akkreditációs értékelés keretében lefolytatott eljárásának akkreditációs jelentését, benne az alábbi akkreditációs minősítésekkel:

- A GÁBOR DÉNES FŐISKOLA akkreditálható, az akkreditáció hatálya: 2010. június 30.
- Akkreditálható továbbá a vizsgálat idején a Főiskolán folyó minden – az alábbiakban felsorolt – hagyományos képzés. Ezen képzések akkreditációja a szakok kifutásáig érvényes.

Műszaki informatika

Képzési szint: főiskolai alapképzés

Képzési forma: nappali, távoktatás

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: 157/1996

A jogutód alapszak neve, képzési területe, képzési ága: mérnök informatikus, informatika, informatikai

Műszaki menedzser

Képzési szint: főiskolai alapképzés

Képzési forma: távoktatás

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: 157/1996

Ha van más tudományos besorolása, annak megnevezése: gazdálkodás- és szervezéstudományok

A jogutód alapszak neve, képzési területe, képzési ága: műszaki menedzser, műszaki képzési terület, műszaki menedzser, műszaki szakoktató

Informatikus közgazdász

Képzési szint: főiskolai alapképzés

Képzési forma: nappali, távoktatás

Képesítési követelmény Korm. rend. száma: 4/2003.

A jogutód alapszak neve, képzési területe, képzési ága: gazdálkodási és menedzsment, gazdaságtudományok képzési terület, üzleti képzési ág

- Az alábbi szakirányú továbbképzések és Fsz képzések akkreditálhatók, az akkreditáció hatálya a következő intézményi akkreditáció:

Általános informatikus

Képzési szint: szakirányú továbbképzés

Képzési forma: levelező

Képesítési követelmény OM rendeletszáma: 8/1999.

Műszaki informatikai mérnökasszisztens

Képzési szint: felsőfokú szakképzés

Képzési forma: nappali

Képesítési követelmény OM rendeletszáma: 25/2000. (VIII.31.) OM

- Az alábbi szakirányú továbbképzések és Fsz képzések a főiskolai szintű „informatikus közgazdász” főiskolai alapképzési szak kitűtéséig akkreditálhatók. Amennyiben addig az időpontig az intézmény a gazdaság- és szervezéstudományok területén engedélyt szerez alapszak indítására, akkor a képzések akkreditációjának hatálya a következő intézményi akkreditáció.

Informatikai menedzser

Képzési szint: szakirányú továbbképzés

Képzési forma: levelező

Képesítési követelmény OM rendeletszáma: 8/1999.

Minőségügyi szakirányú szakmérnöki

Képzési szint: szakirányú továbbképzés

Képzési forma: levelező

Képesítési követelmény OM rendeletszáma: 8/1999.

Informatikai statisztikus és gazdasági tervező

Képzési szint: felsőfokú szakképzés

Képzési forma: nappali

Képesítési követelmény OM rendeletszáma: 28/1998. (VI.10.) MKM

Gazdálkodási menedzser-asszisztens

Képzési szint: felsőfokú szakképzés

Képzési forma: nappali

Képesítési követelmény OM rendeletszáma: 1/2003. (I.6.) MKM

A jelentés teljes szövege a MAB honlapján olvasható.

Zsigmond Király Főiskola intézményi akkreditációs jelentése

2006/6/VII/1. sz. MAB határozat (2006.06.30.)
A Zsigmond Király Főiskola intézményi akkreditációs jelentését a plénum elfogadta.

Az intézményi akkreditációs jelentés a MAB honlapján olvasható.

Nemzetközi Üzleti Főiskola intézményi akkreditációs jelentése

2006/6/VII/2. sz. MAB határozat (2006.06.30.)
A Nemzetközi Üzleti Főiskola intézményi akkreditációs jelentését a plénum elfogadta.

Az intézményi akkreditációs jelentés a MAB honlapján olvasható.

Jogász szakok párhuzamos vizsgálatának akkreditációs jelentései

2006/4/IV/1-15. MAB határozat (2006.04.28)
Az értékelés [teljes szövege](#) felkerül a MAB honlapjára (Határozatok menüpont) és az összesel könyv formájában kiadásra kerül.

Jogász kiválósági hely címek

2006/4/V/1-5, 9. MAB határozat (2006.04.28.)

I. Kiválósági hely pályázatokat elbíráló bizottság előterjesztése a szakok és oktatási egységek tekintetében az Állam- Jog és Közigazgatás-tudományi Szakbizottság egyetértésével:

Támogatott szakok: A bizottság a szakokra beérkezett valamennyi pályázatot támogatta.

1. ELTE ÁJK jogász szak
2. ME ÁJK jogász szak
3. PTE ÁJK jogász szak
4. SZTE ÁJK jogász szak

Támogatott oktatási egységek:

5. PPKE JÁK Jogbölcseleti Tanszék

Nem támogatott oktatási egységek:

6. PPKE JÁK Polgári Jogi Tanszék

7. PPKE JÁK Heller Farkas Közgazdasági Intézet

8. KRE ÁJK Bűnügyi Tudományok Intézete

II. Kiválósági hely pályázatokat elbíráló bizottság előterjesztése a doktori iskolák kiválósága tekintetében a Doktori Bizottság egyetértésével:

Doktori iskolák:

9. ME ÁJK Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola Kiválósági pályázatát a DB támogatta.

10. SZTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola kiválósági pályázatát a DB nem támogatta.

Bhaktivedanta Főiskola közbülső eljárásának jelentése

2006/6/VII/3. sz. MAB határozat (2006.06.30.)

A plénum a Bhaktivedanta Főiskola közbülső akkreditációs eljárásának jelentését támogatta.

Az intézményi akkreditációs jelentés a MAB honlapján olvasható.

PTE tanárképzés – akkreditációs határidő

2006/6/VII/4. sz. MAB határozat (2006.06.30.)

A Pécsi Tudományegyetemen a 2004/5/V. sz. MAB határozat értelmében 2006. június 30-ig akkreditált tanárképzést, illetve a Bölcsészettudományi Kar egyetemi szintű pedagógia szakos programját a vonatkozó képzés soron kö-

vetkező akkreditációs értékelésig a MAB akkreditálnak tekinti. Az Egyetem akkreditációs határidő meghosszabbítására irányuló kérelméhez készített dokumentumait a MAB az intézményi akkreditációs értékelésre felkért látogató bizottság figyelmébe ajánlja.

Intézménylétesítés**Támogatott állami elismerés iránti kérelmek**

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Li5	WSÜF	Wekerle Sándor Üzleti Főiskola állami elismerés iránti kérelme	2006/6/X/5/1

Nem támogatott állami elismerés iránti kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Li7	SOTER	SOTER Nemzetközi Informatikai Főiskola létesítése	2006/6/X/5/2

Támogatott külföldi intézmény magyarországi működési engedély iránti kérelem

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Lm11	Heriot-Watt University	külföldi intézmény mo.-i működési engedélyt kér	2006/4/IX/4.
Lm8	Groupe ESSCA	külföldi intézmény mo.-i működési engedélyt kér	2006/6/X/5/4
Lm10	MOGYE	Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyarországi működési engedélyt kér	2006/2/XI.

Nem támogatott szakok miatt okafogyottá vált állami elismerés iránti kérelem

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Li6	Euroszféra Oktatási és Kulturális Alapítvány	Euroszféra Nemzetközi Menedzserképző Intézet és Üzleti Főiskola létesítése (Bs814 andragógia, Bs815 kommunikáció és médiatudomány)	2006/3/VIII/5.

Karlétesítés**Támogatott karlétesítés iránti kérelem**

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Lk7	SzTE	Fogorvostudományi Kar létesítése	2006/3/VIII/4.

Nem támogatott karlétesítés iránti kérelem

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat sz.
Lk8	BGF	Közszektor Gazdaságtani és Szolgáltatási Kar létesítése	2006/6/X/5/3

EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI TANÁRI PÁLYÁZATOK**Támogatott egyetemi és főiskolai tanári¹ pályázatok**

Kód	MAB határozat száma
E429 (fellebbezés, egyetemi tanári pályázat)	2006/1/III.
E501 (főiskolai tanári pályázat)	2006/2/V.
E644, E646, E647 (egyetemi tanári pályázatok)	2006/4/III/1.
E650 (egyetemi tanári pályázat)	2006/5/III/1.

Nem támogatott egyetemi tanári pályázatok

Kód	MAB határozat száma
E195 (fellebbezés)	2006/1/III.
E599	2006/4/III/1.
E649	2006/5/III/1.

¹ A 2006. március 1-én hatályba lépett 2005. évi CXXXIX. új felsőoktatási törvény 106§-a (4) bekezdés értelmében a MAB csak az egyetemi tanári pályázatok véleményezését végzi.

DOKTORI ISKOLÁK

Veszprémi Egyetem időközi látogatása

Előzmény:

A MAB plénuma a 2003/6/II/2. sz. határozatában határozott időre, 2006. június 30-ig akkreditálta az Egyetem multidiszciplináris bölcsészettudományok doktori iskoláját (D156 Interdiszciplináris: 5.6 Neveléstud., 6.3 Nyelvtud.). (Kódszám: D 156), melynek elnevezése időközben megváltozott. Jelenlegi besorolása: Interdiszciplináris: 5. Társadalomtudományok (5.6 neveléstudományok), 6. Bölcsészettudományok (6.3 nyelvtudományok)

A MAB Doktori bizottsága Dr. Kertész András akadémikus vezetésével látogató bizottságot küldött ki az akkreditáció határidejének lejárta előtt a hiányosságok megszüntetésének megállapítására. A bizottság jelentésének ismeretében a MAB plénumának 2006. február 24-i ülése az alábbi határozatot hozta:

2006/2/VIII/1. sz. MAB határozat (2006.02.24.)

A MAB az oktatói kar megerősödésének reményében a doktori iskolát **akkreditálja** azzal a megjegyzéssel, hogy az Intézmény az LB-jelentésében (Emlékeztető) szereplő **hiányosságok megszüntetéséről** gondoskodik. Ennek megtörténtéről a MAB a **2007. augusztus 31-ig** lefolytatott vizsgálattal meggyőződik.

Indokolás:

A Plénum által kiküldött látogató bizottság a doktori iskola működésében alapvető hiányosságot nem tapasztalt. A személyi feltételek formálisan megfelelnek a követelményeknek, a képzés jól szervezett, a kimeneti feltételek jól definiáltak, bár a bemeneti követelmények nem túl erősek. A doktori iskola vezetőjének Szegeden van a másik teljes állása, ezért funkcióját nem tudja maradéktalanul betölteni. A tényleges irányítást a Kar dékánja, a doktori iskola oktatója látja el. A bizottság megállapította, hogy a látogatást követően további kedvezőtlen személyi változás történt. (Dr. Czachesz Erzsébetnek az Egyetemmel fennálló munkaviszonya 2006. február 1-jével megszűnt), amelynek az a következménye, hogy a doktori iskola neveléstudományi programjának nincsen DSc-vel rendelkező belső alapító tagja. A felmerült problémák megszüntetésére a rendelkezésre álló idő alatt a szükséges intézkedéseket az Intézmény tegye meg.

Változás doktori iskola vezetésében

DI száma	Int.	DI tudományági besorolása	Régi vezető	Új vezető	Határozat sz.	Megjegyzés
D115	SzTE	Közgazdaságtudományok	Garai László	Botos Katalin	2006/3/V/1.	
D107	SzTE	Irodalomtudományok	Balázs Mihály	Szajbély Mihály	2006/3/V/2.	
D112	SzTE	Elm. orvostudományok	Telegdy Gyula	Jancsó Gábor	2006/3/V/3.	
D113	SzTE	Állam-és jogtudományok	Molnár Imre	Ruszoly József	2006/3/V/4.	
D42	DE	Elm. orvostudományok	Damjanovich Sándor	Kovács László	2006/3/V/5.	Indok: a régi vezető betöltötte 70. évét
D44	DE	Kl. orvostudományok	Szegedi Gyula	Berta András	2006/3/V/6.	Indok: a régi vezető betöltötte 70. évét
D1	PPKE	Állam-és jogtudományok	Sólyom László	Erdő Péter	2006/3/V/7.	
D126	KE	Gazdálkodás-és szervezéstudományok	Széles Gyula	Varga Gyula	2006/3/V/8.	
D104	PTE	Biológiai tudományok	Fischer Ernő	Gábel Róbert	2006/3/V/9.	Indok: a régi vezető betöltötte 70. évét
D92	PTE	Gyógyszertudományok	Hideg Kálmán	Barthó Loránd	2006/3/V/10.	Indok: a régi vezető betöltötte 70. évét
D135	BME	Fizikai tudományok	Zawadowski Alfréd	Mihály György	2006/3/V/11.	Indok: a régi vezető betöltötte 70. évét
D47	DE	Irodalomtudományok	Bitskey István	Abádi Nagy Zoltán	2006/6/XI/3.1.	2006.09.01-től Indok: rotáció
D66	SZIE	Állatorvostudományok	Rudas Péter	Huszenicza Gyula	2006/6/XI/3.2.	Indok: a régi vezető elhunyt

Megjegyzés: Garai László, Telegdy Gyula, Molnár Imre, Széles Gyula is betöltötte 70. életévét, de az intézményi előterjesztésben indokolásként nem szerepel ez a körülmény.

Előakkreditáció**Támogatott doktori iskolák**

Kód	Intézmény	Tudományág	Vezető	Határozat száma
D175	ELTE	Környezettudományok doktori iskola létesítése	Dr. Kiss Ádám, egyetemi tanár, DSc	2006/4/VI/1/2.
D177	DE	Állam-és jogtudományok doktori iskola létesítése	Dr. Horváth M. Tamás, egyetemi tanár, DSc	2006/4/VI/1/3.
D173	PE	Interdiszciplináris: 1. Természettudományok (1.2 fizikai tudományok, 1.5 biológiai tudományok); 2. Műszaki tudományok (2.4 anyagtudományok és technológiák) doktori iskola létesítése	Dr. Vonderviszt Ferenc, egyetemi tanár, DSc	2006/6/XI/1.
D166	AGYE	Interdiszciplináris: 5. Társadalomtudományok (5.3 állam-és jogtudományok, 5.8 politikatudományok) 6. Bölcsészettudományok (6.1 történelemtudományok) doktori iskola létesítése	DI vezető: Dr. Gergely András, egyetemi tanár, DSc	2006/6/XI/2.

Nem támogatott doktori iskolák

Kód	Intézmény	Tudományág	Vezető	Határozat száma
D176	PTE	Multidiszciplináris doktori iskola létesítése	Mátrai Zsuzsa DSc egyetemi tanár	2006/4/VI/1/1.

SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK

Támogatott képesítési követelmények

(szakirányú továbbképzési szakok)

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Tudományág	Határozat száma
k286	ELTE	Egészségpszichológia szakirányú továbbképzési szak létesítése	5.5. Pszichológiai tudományok	2006/2/IX/3/1.
k289	ORZSE	zsidó kántor szakirányú továbbképzési szak létesítése		2006/4/IX/1/1.
k290	ORZSE	zsidó kántor-helyettes szakirányú továbbképzési szak létesítése		2006/4/IX/1/2.
k294	BKF	televíziós újságíró szakirányú továbbképzési szak létesítése	6.8. Média és kommunikációs tudományok	2006/5/VII/1/2.
k295	PE	folyamatbiztonsági szakirányú továbbképzési szak létesítése		2006/6/X/1/6.
k292	BCE	vezetési tanácsadó szakirányú továbbképzési szak létesítése	5.1. Gazdálkodás- és szervezéstudományok	2006/6/X/3/1.

Nem támogatott képesítési követelmények

(szakirányú továbbképzési szakok)

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
k291	NyME	természetmegőrzési szakirányú továbbképzési szak létesítése	2006/5/VII/1/1.

Támogatott alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirány	Határozat száma
Bk125	BTA	teológus-lelkipásztor alapképzési szak létesítése		2006/5/VII/2/1.
Bk119átd.	BHF	vaisnava teológia alapképzési szak létesítése		2006/6/X/3/2.
Bk120átd.	BHF	jógamester alapképzési szak létesítése		2006/6/X/3/3.
Bk128 (Bs853)	ELTE	ének-zene alapképzési szak létesítése	karvezetés, népzene, egyházzene	2006/6/X/3/5.
Bk135	LFZE	előadóművészet alapképzési szak létesítése	klasszikus hangszer, jazzhangszer, klasszikus ének, jazzének, zenekar- és kórusvezetés, egyházzene, népzene	2006/6/X/3/6.
Bk136	LFZE	alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak létesítése	zeneszerzés, jazzzeneszerzés, muzikológia, zeneelmélet, zeneismeret	2006/6/X/3/7.
Bk129-134	KE	mozgóképkultúra és médiaismeret,	mozgóképkultúra terjesztő, mozgóképkészí-	2006/6/X/3/47-52.

		<p>kézműves,</p> <p>plasztikai ábrázolás,</p> <p>képi ábrázolás,</p> <p>elektronikus ábrázolás,</p> <p>környezetkultúra</p> <p>alapképzési szakok létesítése</p>	<p>tő, multimédia- fejlesztő, szövött textilmű- vesség, festett- nyomott textil- művesség, nemszőtt-nemez textilművesség, bőrművesség, kerámiaműves- ség, szobrászat, érmészet, díszí- tőszobrász, báb- és játékkészítő, festészet, kép- grafika, díszítő- festő, elektrográfia, webdesign, képanimátor, környezetprezen- táció, tárgypre- zentáció, lát- ványprezentáció</p>	
Bk137-139	MTF	<p>táncművész, táncos és próbavezető,</p> <p>koreográfus, alapképzési szakok létesítése</p>	<p>klasszikus balett, néptánc, mo- derntánc, kor- társtánc, színhá- zi tánc</p>	2006/6/X/3/53-55.
Bk126 (Bs842)	SE-PPKE	<p>molekuláris bionika alapképzési szak létesítése</p>		2006/6/X/4/1.

Támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Mk1	BME	<p>közlekedésmérnöki mesterszak létesítése</p>	<p>közlekedési rendszerek, közlekedésautomatizálási, közlekedési mérnök- menedzser</p>	2006/1/IX/3/1.
Mk5	BME	<p>logisztikai mérnöki mesterszak létesítése</p>	<p>logisztikai mérnöki, műszaki logisztika</p>	2006/1/IX/3/2.
Mk7	BME	<p>járműmérnöki mesterszak létesítése</p>	<p>vasúti járműmérnöki, au- tómérnöki, hajómérnöki, repülőmérnöki, mobil munkagépek és építőgé- pek, automatizált anyag- mozgató rendszerek, jár- műgyártás és -javítás, járműrendszermérnöki</p>	2006/1/IX/3/3.
Mk46 (Ms1)	TKBF	<p>okleveles buddhista tanító mesterszak létesítése</p>		2006/1/IX/3/6.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Mk62	PTE	<i>ápolás és betegellátás</i> mesterszak létesítése	csak az <i>ápoló</i> szakiránnyal támogatva	2006/2/IX/5/2
Mk63	DE	<i>népegészségügyi</i> mesterszak létesítése	<i>népegészségügyi felügyelő, az epidemiológia, a környezet-egészségügyi (más néven!), egészségfejlesztés</i>	2006/2/IX/5/3.
Mk13	BME-VEK	<i>gyógyszermérnöki</i> mesterszak létesítése, (<i>gyógyszeripari mérnök</i> néven támogatva)		2006/2/IX/5/4.
Mk44átdolg.	BCE-KERTK	<i>kertészmérnöki</i> mesterszak létesítése	<i>zöldségtermesztés, gyümölcstermesztés, szőlőtermesztés, gyógynövénytermesztés, dísznövénytermesztés</i>	2006/4/IX/3/1.
Mk56átdolg.	NYME-EMK/SZIE-MKK	<i>vadgazda mérnöki</i> mesterszak létesítése		2006/4/IX/3/2.
Mk59átdolg.	DE	<i>agrármérnöki</i> mesterszak létesítése		2006/4/IX/3/3.
Mk47átd	BCE	<i>élelmiszerbiztonsági mérnök</i> mesterszak létesítése		2006/5/VII/4/1.
Mk49átd.	BCE	<i>élelmiszermérnök</i> mesterszak létesítése	<i>élelmiszerbiotechnológia; élelmiszeripari folyamatvezetés; élelmiszeripari logisztika és árkezelés; élelmiszeripari technológia és termékfejlesztés</i>	2006/5/VII/4/2.
Mk64	BCE	<i>tájépítésmérnök</i> mesterszak létesítése		2006/5/VII/4/4.
Mk55	SZIE	<i>mezőgazdasági biotechnológus</i> mesterszak létesítése	<i>növénybiotechnológus mérnök, állatbiotechnológus mérnök</i>	2006/5/VII/4/6.
Mk57átd.	NyME	<i>természetvédelmi mérnök</i> mesterszak létesítése		2006/5/VII/4/7.
Mk65	SZIE	<i>állatorvosi</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/2/6.
Mk67átd.	VE	<i>nővényorvos</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/2/7.
Mk73átd.	KE	<i>állattenyésztő mérnök</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/2/8.
Mk68	SE	<i>szakedző</i> mesterszak létesítése	<i>aciklikus sportmozgások, ciklikus sportmozgások, valamint stratégiai sportok</i>	2006/6/X/2/9.
Mk69	SE	<i>humánkineziológia</i> mesterszak létesítése	<i>alkalmazott fiziológia (teljesítményfejlesztő), mozgásterápia és táplálkozás-terápia, valamint gerontokineziológia</i>	2006/6/X/2/10.
Mk115	SE	<i>rekreáció</i> mesterszak létesítése	<i>egészségmegőrzés és rehabilitáció, sportrekreáció</i>	2006/6/X/2/11.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Mk53	ELTE	<i>szociológia</i> mesterszak létesítése	<i>adatelemzés és adatelemzés, ifjúság- és oktatásszociológia, gazdaság- és szervezetszociológiai elemző, közvéleménykutató, kultúra- és művészetszociológia, nemzeti és etnikai kisebbségek szociológiája, roma társadalom és kultúra, társadalmi interakciók szociológiája, társadalmi hatásvizsgálat, társadalmi nemek (gender), településszociológia, vallásszociológia</i>	2006/6/X/3/28.
Mk74-98	SZTE-ZSKF	<i>vallástudomány</i> mesterszak létesítése	<i>vallástörténet, valláselmélet, vallás a változó világban</i>	2006/6/X/3/29.
Mk114	SZHF (+SZAGHF, DRHE, EHE)	<i>hittanár-nevelő</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/3/30.
Mk78	BCE (+ELTE, PTE, SZTE, CEU, ZSKF)	<i>politikatudományi</i> mesterszak létesítése	<i>európa tanulmányok, közkapcsolatok, összehasonlító politika, politikaelméleti, politikai intézményrendszer, politikai kommunikáció, politikai kutatómódszertani, regionális és helyi kormányzás, választási tanulmányok</i>	2006/6/X/3/31.
Mk112	ELTE (+DE, PTE, BCE)	<i>szociális munka</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/3/32.
Mk113	ELTE (+DE, PTE, BCE)	<i>szociálpolitika</i> mesterszak létesítése	<i>területi szociálpolitika, foglalkoztatáspolitikai</i>	2006/6/X/3/33.
Mk71	RTF	<i>rendészeti vezető</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/3/34.
Mk72	BCE	<i>közigazgatási szakértő</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/3/35.
Mk121	ELTE	<i>jogász</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/3/36.
Mk80 (Ms18)	PE	<i>színháztörténet</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/3/37.
Mk129	PPKE	<i>(katolikus) kánonjogász</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/3/39.
Mk130	PPKE	<i>katolikus teológus</i> osztatlan mesterszak létesítése		2006/6/X/3/40.
Mk99, Mk101-103.	SZFE	<i>színművész, színházrendező, színházi dramaturg, filmdramaturg</i> osztatlan képzési szakok létesítése	<i>zenés színész, báb színész, zenés színházrendező, színháztörténész-színházi szakíró, színműíró-műfordító, filmíró-dramaturg, kreatív producer-dramaturg</i>	2006/6/X/3/43-46.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Mk133	BKTF	kortáráncművész mesterszak létesítése		2006/6/X/3/56.
Mk134	BKTF	koreográfus mesterszak létesítése	klasszikus balett, néptánc, moderntánc, társastánc, kortáránc, színházi tánc	2006/6/X/3/57.
Mk122-128	LFZE	klasszikus hangszerművész, Kodály zenepedagógia szakértő, egyházzene művész, régizene hangszerművész, klasszikus énekművész, zeneteoretikus, muzikológus mesterszakok létesítése		2006/6/X/3/58-64
Mk9-35átd.	BME-PE	egészségügyi mérnök mesterszak létesítése		2006/6/X/4/2.
Mk75 (Ms20)	SE-PPKE	orvosi biotechnológia mesterszak létesítése		2006/6/X/4/3.
Mk76 (Ms21)	SE-PPKE	info-bionika mesterszak létesítése		2006/6/X/4/4.
Mk96	DE	egészségügyi szociális munka mesterszak létesítése		2006/6/X/4/7.

Felfüggesztett szaklétesítési kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk14átdolg	BME	élelmiszerminősítő és egészségvédő biomérnöki mesterszak létesítése	2006/1/IX/3/4.
Mk15átdolg.	BME	ipari és környezetmérnöki biomérnöki mesterszak létesítése	2006/1/IX/3/5.
k287	SE-EFK	wellness-szakmenedzser szakirányú továbbképzési szak létesítése	2006/3/VIII/1/1.

Nem támogatott alapképzési szak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Bk127	ORZSE	zsidó felekezeti szociális munkás alapképzési szak létesítése	2006/6/X/3/4.

Nem támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk54	SZIE – MKK	növénytermesztő mérnöki mesterszak létesítése	2006/2/IX/5/1.
Mk58	NYME	földmérő és földrendező mérnök mesterszak létesítése	2006/3/VIII/3/2.
Mk60	PTE	orvosi diagnosztika mesterszak létesítése	2006/3/VIII/3/3.
Mk52	SE-EFK	egészségügyi menedzser mesterszak létesítése	2006/3/VIII/3/4.
Mk61	PTE	egészségügyi szervezés és menedzsment mesterszak létesítése	2006/3/VIII/3/5.
Mk66	BCE	szőlész-borász mérnöki mesterszak létesítése	2006/5/VII/4/5.
Mk100	SZFE	színházi koreográfus mesterszak létesítése	2006/6/X/3/38.
Mk70	SE	sportmenedzser mesterszak létesítése	2006/6/X/4/5.

Támogatott alapképzési szakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Bs798	PTE	<i>műszaki szakoktató</i> alapképzési szak indítása	<i>építészeti</i>	2006/1/IX/1/1.
Bs805	VE	<i>mérnök informatikus</i> alapképzési szak indítása (székhelyen kívül: Nagykanizsa)		2006/1/IX/1/2.
Bs807	KE	<i>pénzügy és számvitel</i> alapképzési szak indítása		2006/1/IX/1/3.
Bs601	PTE	<i>ókori nyelvek és kultúrák</i> alapképzési szak indítása (fellebbezés)		2006/1/IX/2/3. 2008. június 30-ig
Bs809	ME	<i>politológia</i> alapszak indítása		2006/2/IX/4/4.
Bs813 (Bs704NT)	BGF	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> alapképzési szak indítása		2006/2/IX/4/6.
Bs453kieg.	BDF	<i>fizika</i> alapképzési szak indítása	<i>csillagász</i>	2006/3/VIII/2/1.
Bs445újra	PPKE	<i>politológia</i> (fellebbezés) alapképzési szak indítása		2006/3/VIII/2/3.
Bs200újra	NYME	<i>szociálpedagógia</i> alapképzési szak indítása (székhelyen kívül: Pápa)		2006/3/VIII/2/5.
Bs796	BDF	<i>műszaki menedzser</i> alapképzési szak indítása		2006/3/VIII/2/12. (3 évre)
Bs834	KJF	<i>pedagógia</i> alapképzési szak indítása		2006/4/IX/2/1.
Bs811	KJF	<i>turizmus-vendéglátás</i> alapképzési szak indítása		2006/4/IX/2/2.
Bs812	KJF	<i>gazdálkodás és menedzsment</i> alapképzési szak indítása		2006/4/IX/2/3.
Bs821	GDF	<i>műszaki menedzser</i> alapképzési szak indítása		2006/4/IX/2/4.
Bs824	KF	<i>kertészmérnök</i> (Bácsalmás) szak indítása	<i>kertész</i>	2006/5/VII/3/1.
Bs825szkkieg	KF	<i>kertészmérnök</i> (Révkomárom) alapképzési szak indítása		2006/5/VII/3/2.
Bs830szk	DE	<i>mezőgazdasági mérnök</i> (székhelyen kívül: Nagyvárad) alapképzési szak indítása	<i>állattenyésztés; növénytermesztés; kertészeti</i>	2006/5/VII/3/3.
Bs847szkkieg	BCE	<i>kertészmérnök</i> alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Nyárádszereda)		2006/5/VII/3/4.
Bs848szkkieg	BCE	<i>kertészmérnök</i> alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Zenta)		2006/5/VII/3/5.
Bs849szkkieg	BCE	<i>kertészmérnök</i> alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Beregszász)		2006/5/VII/3/6.
Bs803	DRHE	<i>katechéta-lelkipásztori munkatárs</i> (katechéta szakirány) alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Szeged)		2006/5/VII/3/7.
Bs819 (Bs539NT)	DE	<i>kommunikáció és médiatudomány</i> alapképzési szak indítása		2006/5/VII/3/8.
Bs818böv.	PE	<i>szabad bölcsészet</i> alapképzési szakon <i>filozófia</i> szakirány indítása	<i>filozófia</i>	2006/5/VII/3/12.
Bs838átd.	SZTE	<i>környezetmérnök</i> alapképzési szak indítása		2006/6/X/2/1.
Bs20szakir.	DE	<i>egészségügyi gondozás és prevenció</i> alapképzési szak	<i>népegészségügyi ellenőr</i>	2006/6/X/2/2.
Bs22szakir.	DE	<i>orvosi laboratóriumi és képződiagnosztika</i> alapképzési szak	<i>képződiagnosztikai analitika</i>	2006/6/X/2/3.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Bs275szakir.	DE	ápolás és betegellátás alapképzési szak	szülésznő	2006/6/X/2/4.
Bs778mód.	SE	egészségügyi szervező alapképzési szak indítása	egészségügyi ügyvitelszervező	2006/6/X/2/5.
Bs794	KE	magyar alapképzési szak indítása (fel- lebbezés)		2006/6/X/3/8.
Bs841	ZSKF	szociológia alapképzési szak indítása		2006/6/X/3/11.
Bs481kieg.	NyF	gazdálkodás és menedzsment alapkép- zési szak indítása (kihelyezett képzés: Beregszász)		2006/6/X/3/13.
Bs356kieg.	SzF	kereskedelem és marketing alapképzési szak indítása (kihelyezett képzés: Bu- dapest)		2006/6/X/3/14.
Bs358kieg.	SzF	nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak indítása (kihelyezett képzés: Bu- dapest)		2006/6/X/3/15.
Bs360kieg.	SzF	pénzügy és számvitel alapképzési szak indítása (kihelyezett képzés: Budapest)		2006/6/X/3/16.
Bs362kieg.	SzF	turizmus-vendéglátás alapképzési szak indítása (kihelyezett képzés: Budapest)		2006/6/X/3/17.
Bs806átd.	PE	turizmus-vendéglátás alapképzési szak indítása (kihelyezett képzés: Nagyka- nizsa)		2006/6/X/3/18.
Bs823	GDF	gazdálkodási és menedzsment alapkép- zési szak indítása		2006/6/X/3/19.
Bs831	WSÚF	kereskedelem és marketing alapképzési szak indítása		2006/6/X/3/21. 2008. június 30-ig
Bs839	TPF	nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak indítása		2006/6/X/3/22. (3 évre)
Bs839	TPF	nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak indítása (szhk: Budapest)		2006/6/X/3/23. (3 évre)
Bs843	BTA	kántor alapképzési szak indítása		2006/6/X/3/24.
Bs846	OR-ZSE	judaisztika alapképzési szak indítása		2006/6/X/3/25.
Bs854	OR-ZSE	rabbihelyettes alapképzési szak indítá- sa		2006/6/X/3/26.
Bs853 (Bk128)	ELTE	ének-zene alapképzési szak indítása	karvezetés, egy- házzene szak- irányok	2006/6/X/3/27.
Bs786átd.	NyME	műszaki szakoktató alapképzési szak indítása		2006/6/X/4/8.

Támogatott mesterszak indítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Ms3	ZMNE & BMF	biztonságtechnikai mérnöki mester- szak indítása	biztonságtechnikai- rendszer tervező, biz- tonságvédelmi- rendszer szervező	2006/2/IX/5/5.
Ms4	ZMNE	katasztrófavédelmi mérnök mester- szak indítása	műszaki és technikai, műszaki és mentésszer- vezői	2006/2/IX/5/6.
Ms5	ZMNE	katonai logisztikai mesterszak indítása		2006/2/IX/5/7.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirányok	Határozat száma
Ms6	ZMNE	<i>védelmi vezetéstechnikai rendszer-szervező</i> mesterszak indítása	<i>informatikai, kommunikációs, infokommunikációs, információbiztonsági, rejtjelfelügyeleti, információs műveletek</i>	2006/2/IX/5/8.
Ms7	ZMNE	<i>határrendészeti és –védelmi vezetői</i> mesterszak indítása		2006/2/IX/5/9.
Ms2	ZMNE	<i>biztonság- és védelempolitika</i> mesterszak indítása		2006/2/IX/5/10.
Ms8	ZMNE	<i>védelmi igazgatás</i> mesterszak indítása	<i>katasztrófavédelmi, önkormányzati védelmi igazgatási, védelmi humánerőforrás gazdálkodási</i>	2006/2/IX/5/11.
Ms10	ME	<i>anyagmérnök</i> mesterszak indítása		2006/3/VIII/3/6.
Ms11	ME	<i>kohómérnök</i> mesterszak indítása		2006/3/VIII/3/7.
Ms16	PE	<i>környezetmérnöki</i> mesterszak indítása		2006/5/VII/5/1.
Ms22kieg	BME	<i>mérnök informatikus</i> mesterszak indítása		2006/6/X/1/4.
Ms23kieg	BME	<i>villamosmérnöki</i> mesterszak indítása		2006/6/X/1/5.
Ms25	DE	<i>népegészségügyi</i> mesterszak létesítése		2006/6/X/2/12.
Ms26	ZSKF	<i>vallástudomány</i> mesterszak indítása	<i>vallástörténeti, valláselmélet, vallás a modern világban</i>	2006/6/X/3/42.

Nem támogatott alapképzési szakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirány	Határozat száma
Bs802	NYME	<i>mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök</i> alapképzési szak indítása		2006/2/IX/4/2.
Bs797	DF	<i>andragógia</i> alapképzési szak indítása		2006/2/IX/4/3.
Bs794	KE	<i>magyar</i> alapképzési szak indítása		2006/2/IX/4/5.
Bs805	VE	<i>mérnök informatikus</i> alapképzési szak indítása (székhelyen kívül: Nagykanizsa)		2006/3/VIII/2/2.
Bs817	VE	<i>szociális munka</i> alapképzési szak indítása (székhelyen kívül: Nagykanizsa)		2006/3/VIII/2/4.
Bs800	BDF	<i>szociálpedagógia</i> alapképzési szak indítása		2006/3/VIII/2/6.
Bs808átd (Bs586)	NYME	<i>germanisztika</i> alapképzési szak indítása		2006/3/VIII/2/7.
Bs806	VE	<i>turizmus-vendéglátás</i> alapképzési szak indítása (székhelyen kívül: Nagykanizsa)		2006/3/VIII/2/8.
Bs814 (Li6)	Euroszféra	<i>andragógia</i> alapképzési szak indítása		2006/3/VIII/2/9.
Bs815 (Li6)	Oktatási és Kulturális Alapítvány	<i>kommunikációs és médiatudomány</i> alapképzési szak indítása		2006/3/VIII/2/10.
Bs760	KF	<i>műszaki szakoktató</i> alapképzési szak indítása (kiegészítő döntés az informatika szakirányról)	<i>informatika</i>	2006/3/VIII/2/11.
Bs820	DE	<i>emberi erőforrások</i> alapképzési szak indítása		2006/5/VII/3/9.
Bs828	KJF	<i>nemzetközi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Orosháza)	<i>tervezett európai integráció, kül- és biztonságpolitika</i>	2006/5/VII/3/10.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Szakirány	Határozat száma
Bs832	EKF	<i>szociálpedagógia</i> alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Salgótarján)		2006/5/VII/3/11.
Bs820	DE	<i>emberi erőforrások</i> alapképzési szak indítása		2006/5/VII/3/9.
Bs828	KJF	<i>nemzetközi tanulmányok</i> alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Orosháza)	<i>tervezett európai integráció, kül- és biztonságpolitika</i>	2006/5/VII/3/10.
Bs832	EKF	<i>szociálpedagógia</i> alapképzési szak indítása székhelyen kívül (Salgótarján)		2006/5/VII/3/11.
Bs822	GDF	<i>gazdasági-informatikus</i> alapképzési szak indítása		2006/6/X/1/1.
Bs850 (Li7)	SOTER-LINE Kft.	<i>mérnök-informatikus</i> alapképzési szak indítása		2006/6/X/1/2.
Bs851(Li7)		<i>gazdaság-informatikus</i> alapképzési szak indítása		2006/6/X/1/3.

FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSI PROGRAMOK

Támogatott program

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
F181	PTE	<i>egészségügyi informatikai asszisztens</i> felsőfokú szakképzési program Javasolt tudományág: 3.3. Egészségtudományok	2006/2/X.

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

a MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG
hivatalos lapja

Szerkeszti: a MAB titkársága
1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.
Telefon: 344-0314
Fax: 344-0313
E-mail: muharine@mab.hu
INTERNET: <http://www.mab.hu>

Felelős kiadó: Szántó Tibor
Szerkesztő: Muhariné Szabó Szilvia

© Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

HU-ISSN 1416–5899

A nyomdai munkálatokat az Alfaprint Nyomdaipari Kft végezte
Felelős vezető: Barabás Gábor

Megjelent: 2006. október hónapban

Terjeszti a MAB Titkársága
